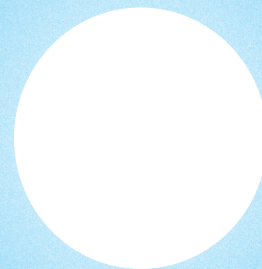

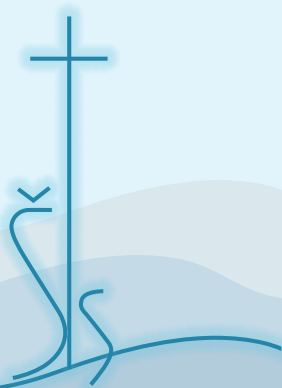
God. 2020./L.

Br. 3/198

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnika – Split, Lovret

God. 2020./L.

Br. 3/198

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	4
IZ GENERALATA	
Saziv XVI. izvanrednog vrhovnog kapitula.....	6
IZ PROVINCIJALATA	
Izvanredni provincijski kapitul.....	8
Godišnji raspored sestara	9
Članice provincijskih vijeća 2020.	15
Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci.....	16
Izvezi na pučinu.....	17
Trajni odgoj - seminari 2020.....	21
Prijedlog pravnog ustrojstva delegature	22
Duhovne vježbe 2021.	25
Proslava 100. godišnjice djelovanja sestara u Sinju	26
Sa sjednica Provincijske uprave.....	27
Obavijesti	28
ZBIVANJA I OSVRTI	
Blagdan Svjetla.....	30
<i>Sve što on čini prikladno je u svoje vrijeme (Prop 3,11)</i>	31
Doživotno zavjetovanje	31

JEKA IZ AFRIKE

Susret sestara juniorki	33
Duhovno zvanje - dar od Boga	34
Obnova zavjeta	35
Seminar za djevojke	35
Čovjek je najveća slava Bogu	36
Duhovne vježbe	37
Početak novicijata	38
Novicijat – nezaboravno vrijeme	40
Slavlje prvih redovničkih zavjeta	41
Hodočašće u svetište Lukananda	42
Proslava svetkovine svetoga Franje	45

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	46
Rodbina sestara	46
Zahvala.....	46

PRILOZI

Imenovanje nadbiskupa koadjutora Splitsko-makarske nadbiskupije.....	47
Biskupsko ređenje mons. Ante Jožića	48
Papina poruka za 6. Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu	53

Riječ uredništva

Uz ustaljeni raspored sestara za predstojeću radnu godinu, teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka te termine duhovnih vježbi, provincijskim glasilom ovaj put dominiraju prilozi iz Afrike. Raspoloživošću sestara za javljanje, omogućen je uvid u redovnička slavlja, upriličene susrete i hodočašća afričkog podneblja.

Odjeci donose također službene dopise provincijske i vrhovne predstojnice. Detaljnije o sazivu XVI. izvanrednog vrhovnog kapitula i izazovima strukturalnih promjena pred kojima se Družba nalazi možete pročitati na 6. i 22. stranici. U ovom je broju i popis Članica provincijskih vijeća u kojima su uglavnom potvrđene dosadašnje, a imenovana je i nekolicina novih članica u pojedinim vijećima.

Na kraju glasila uvršteni su prilozi o imenovanju nadbiskupa koadjutora Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Dražena Kutleše, biskupskom ređenju mons. Ante Jožića te Papina poruka za 6. svjetski dan molitve za skrb o stvorenome svijetu.

Još u ozračju svetkovine sv. Franje Asiškoga, zaključujemo ovaj broj *Odjeka*. Naša nastojanja da se očuva dobro koje je Bog u našoj Družbi započeo, povjeravamo i nadalje Božjem blagoslovu. Molimo da dobri Otac sebi na slavu to *dobro* po svakoj od nas dovrši.

Vaše sestre iz Uredništva!

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre!

Nalazimo se u vremenu u kojem se ono *svakidašnje* neminovno mijenja, dok svi pokušaji tumačenja ljudske stvarnosti, izložene neizvjesnosti i stalnim promjenama zbog prisutne pandemije, sve više izmiču naporima našeg uma, a čini se i duha.

Djeca u školama umjesto da trče ususret jedni drugima, moraju s maskom na licu tražiti svoje prijatelje koje ponekad ne mogu čak ni prepoznati. A učitelji su pak pozvani „iz daljine“ ih poučavati te iznalaziti najbolji način stvaranja „zdravog“ prostora u kojem se osjećaju sigurni i radosni. I svi smo u sličnoj situaciji! U strahu od zaraze štitimo vlastito disanje, kretanje, dodir, glas... Sve što bi koronavirus mogao u nama i oko nas „pohoditi“. Tako su nam ruke najčešće stisnute ili povučene kako ne bi koga ili nešto dodirnuli pa se slučajno zarazili. Ali oči *širom otvorene od straha* govore umjesto pokrivenih usana, stisnutih ruku, opreznih kretnji, zaštitnih mjera... Govore više od toga. I nama i drugima!

Unatoč svemu, nama je ovo vrijeme gledati kao Božji dar. Prepoznati smisao vremena u kojem se trenutačno nalazimo i u njemu vidjeti Božje djelovanje, a to može samo *mudro srce*. Koliko god se ograničavajuće činilo, ovo vrijeme, kao i svako vrijeme kušnje, otvara oči za nove stvarnosti. Teška vremena, kao „lakmus papir“ otkrivaju ono što je u čovjeku, ističući istinske boje njegovog srca - u tamnim i svijetlim nijansama. Takva očitovanja ne bivaju

Po uzoru na Franju, neka naši strahovi i nelagode ustuknu pred braćom i sestrama koje susrećemo na svom putu. Budimo jedna drugoj 'uho koje sluša, oko koje vidi, srce koje razumije' i 'ruka koja pomaže', znajući da smo jedna drugoj dane – da budemo 'sestre'.

bez iznenađenja. Naprotiv, ostavljaju trag razočaranja ili zahvalnosti. Nijedna od nas nije izuzeta od ovoga. Ipak, budimo zahvalne za ta, makar bolna, iskustva, znajući da nam je *sigurnu kuću* graditi samo na pouzdanju u jednu i jedincatu Istinu. Odgovornost što i kako biramo, na nama je. Biramo li tamu ili svjetlost, bolni kraj ili novi početak!?

Prisjetimo se Franjinih riječi: „Bog traži malo, ali puno daje.“ Pozvane smo ozbiljno shvatiti Božje darove, „otkupljivati“ vrijeme u ovim u mnogočemu neobičnim danima. Imajmo pred očima ono što će od nas biti traženo u predvečerje našeg života. Izbori koje sad činimo, koliko god se neznatnima činili, predstavljaju naše male korake

koji nas vode k Bogu ili nas možda od Njega udaljuju. Naša je stvarnost naime sazdana od neznatnih stvari koje nas oblikuju i određuju. Budimo, dakle, pozorne na to i napajajmo svoje biće s *izvora iz kojeg izvire život* (usp. Izr 4,23). Popravimo stoga zastranjenu misao, grubu gestu ili riječ. Odbacimo i najmanje zamjeranje, tvrdoću zamijenimo blagošću a opravdanje dobrodušnom jednostavnošću. Očistimo se i osvježimo na Izvoru. Nosimo i dijelimo tu svježinu cijeloga svog života.

Uvjeren sam da teškoće vremena i puta kojim su hodile, nisu mimoišle ni naše sestre koje su prije sto godina počele djelovati u Sinju. Strah od neizvjesnosti, glad, neimaština i težački rad pratili su početke njihovog djelovanja. Ali to zasigurno nije umanjilo njihovu nadu i predanost Bogu i Majci od Milosti čijoj su se zaštiti i pomoći nesebično utjecale.

I na kraju, slaveći svetkovinu svetog oca Franje potražimo nadahnuće u zgodama njegovog života, osobito u znakovitom susretu s gubavcem. Franjo mu iskazuje milosrđe, te ono što mu bijaše *odveć gorko* postade njegova *duševna i tjelesna slast*. Po uzoru na Franju, neka naši strahovi i nelagode ustuknu pred braćom i sestrama koje susrećemo na svom putu. Budimo jedna drugoj *uho koje sluša, oko koje vidi, srce koje razumije i ruka koja pomaže*, znajući da smo jedna drugoj dane – da budemo *sestre*.

Mir vam i dobro!

s. Andrea Nazlić

IZ GENERALATA

Prot. n. 336c/2020

Grottaferrata, 31. srpnja 2020.

Predmet: Saziv XVI. izvanrednog vrhovnog kapitula

Provincijskim upravama

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Posljednjih mjeseci zajedno s cijelim svijetom i naša Družba proživljava nemale poteškoće prouzročene pandemijom virusa Covid-19. Neizvjesnošću je obilježena većina naših planiranih susreta i aktivnosti na svim razinama, osobito oni susreti koji bi trebali uključivati pokretljivost i veći broj sudionika. Stoga smo ozbiljno promišljale, s vama se savjetovale te u molitvi razlučivale o slavljenju našeg Izvanrednog vrhovnog kapitula, najavljenog prošle godine pismom Prot. n. 2716/2019. Unatoč nesigurnostima koje je unosila i još uvijek unosi novonastala situacija nastavljamo pripremu Kapitula te se čvrsto nadamo da će njegovo održavanje biti moguće.

S pouzdanjem u Božju providnost, a sukladno našim Konstitucijama čl. 110 i 111, ovim pismom sazivam XVI. izvanredni vrhovni kapitul koji ćemo slaviti od 7. do 20. veljače 2021. godine u Asizu, Domus Madonna delle Rose, Via Protomartiri Francescani, 10 - Santa Maria degli Angeli.

Sukladno dvjema odluka Redovitoga vrhovnog kapitula 2017., na ovom Kapitululu želimo pristupiti potrebnim strukturalnim promjenama unutar Družbe te u tom smislu pregledati i učiniti neophodne izmjene u Konstitucijama i Odredbama.

Trebamo pažljivo sagledati situaciju Družbe te odgovorno, vedro i u vjeri prihvatiti izazove određenih promjena i nužne prilagodbe postojećih struktura. Smanjene broja sestara i zajednica te porast starosne dobi sestara, stvarnost je svih provincija i Regije, s jedinom iznimkom Misije u DR Kongu koju obilježava polagani rast i širenje apostolskog djelovanja. Neke provincije već su započele postupak pridruživanja, a neke su u procesu traženja najprikladnije strukture. Sve ovo je za nas providonosni poziv "da se vratimo svojoj bitnoj zadaći: biti kvasac, znak i proroštvo" te pred nas stavlja zadatak "jačanja identiteta Družbe i mudrog razlučivanja što činiti i kako činiti, s pouzdanjem da smo samo oruđe u Božjim rukama" (Zaključni dokument VII. plenarnog vijeća, *Bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje*, 17).

U osluškivanju Duhu otkrivati nove obzore, poticajna je tema Kapitula. U pripremi Kapitula i slavljenju pozvane smo, prije svega, biti otvorene i poučljive Duhu. Pažljivo osluškujući njegov glas, svaka osobno i ujedinjene kao Družba, razabirat ćemo obzore koji se pred nama otvaraju kao nove stvarnosti, bogate novim mogućnostima u novim i učinkovitijim strukturama koje trebaju biti na službu autentičnog života u zajednici i plodonosnijeg poslanja u Crkvi i svijetu.

Neka ovo vrijeme pripreme za Kapitul bude osobito vrijeme molitve da Duh preobrazi naše srce i naš um kako bismo s radošću odgovorile na sadašnje potrebe Družbe. Za dobar uspjeh Kapitula preporučujemo da u zajednicama svakodnevno molimo molitvu serafskog oca sv. Franje Asiškog: *Svemogući vječni, pravedni i milosrdni Bože* (Pismo cijelom redu, 50-52).

Duh Sveti neka nas vodi i nadahnjuje!

Sve vas srdačno pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

IZ PROVINCIJALATA

Br. 125/2020.

Split, 9. srpnja 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Izvanredni provincijski kapitul

Drage sestre!

Na sjednici Provincijske uprave održanoj od 6. do 8. srpnja 2020. utvrđen je datum slavlja Izvanrednog provincijskog kapitula koji će se odvijati u provincijskom središtu u Splitu 15. rujna ove godine.

Kapitul se saziva zbog izbora zastupnica za Izvanredni vrhovni kapitul koji će se slaviti u veljači 2021. godine na kojem će se promišljati i donositi odluke vezane za preustroj Družbe o čemu smo već dale naše prijedloge.

Drage sestre, pozivam vas da u svoje molitve uključite sve one koje rade na pripremi ovako važnog djela da ih vodi svjetlo i snaga Duha Svetoga.

Uz sestrinski pozdrav

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br.137/2020.

Split, 13. srpnja 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Godišnji raspored sestara

Drage sestre!

Dostavljam vam raspored sestara za 2020./2021. godinu koji je utvrđen na sjednici Provincijske uprave od 6. do 8. srpnja ove godine.

Zadnjih mjeseci suočene smo s poteškoćama virusa koji je paralizirao cijeli svijet pa tako i nas. Mogle smo sebi posvijestiti kako sav naš rad i život može biti zaustavljen u jednom trenu. Budući da nas virus ne napušta, moramo naučiti živjeti u novim prilikama ograničenog i neizvjesnog djelovanja. Ipak se ovogodišnji raspored sestara ne razlikuje od prethodnih. Planiramo život kao da će sve biti u redu.

Imajući u vidu naše mogućnosti, procjenjujući što nam je bitno te uvažavajući molbe pojedinih sestara, donesene su neke odluke. Ove jeseni, nakon 54 godine djelovanja, zatvara se podružnica u Domu *Marienheim* u Glonnu. Zahvalne smo sestrama koje su gotovo cijeli svoj radni vijek provele u tuđini i samoprijegornim radom bile nemoćnima potpora a umirućima nada i utjeha. Uvjete za mirovinu ispunjavaju dvije sestre, jedna koja djeluje u Domu u Glonnu koji se zatvara i druga u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji *Don Frane Bulić* u Splitu te se i to radno mjesto zatvara. U dječjem vrtiću u Zadru dokinuto je radno mjesto odgajateljice, a vraćeno radno mjesto u kuhinji Vrtića. Župi sv. Roka u Vinjanima ponovno se dodjeljuje sestra za župski vjeronauk i vođenje liturgijskog pjevanja.

Kako su radovi obnove naše kuće u Zagrebu, Jordanovac 55 pri kraju, te se prema odluci provincijskog kapitula od 2016. godine jedan dio namjenjuje za primanje osoba koje dolaze na liječenje u Zagreb, jedna sestra je zadužena da vodi brigu o tom prostoru i osobama koje će dolaziti.

Dvije sestre u DR Kongu i jedna u Hrvatskoj završavaju studij i biti će raspoređene na radna mjesta. Na jesen dvije sestre u DR Kongu i jedna u Hrvatskoj upisuju studij.

Hvala svakoj sestri koja je prihvatila promjenu i novu dužnost. Posebno hvala sestrama koje su preuzele vodstvo naših zajednica ili ih nastavljaju voditi sljedeće trogodište. Gospodin im bio oslonac i nagrada!

Sve nas neka prati Božja zaštita i mudrost da u ovim izazovnim vremenima odgovorimo potrebama našeg vremena.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Školske sestre franjevske Krista Kralja Provincija Presvetog Srca Isusova - Split

Raspored sestara za radnu godinu 2020./21.

Provincijska uprava:

s.M. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica
s.M. Tamara Bota, zamjenica provincijske predstojnice
s.M. Željka Čeko, savjetnica
s.M. Sanja Stojić, savjetnica
s.M. Senka Jenjić, savjetnica

Pomoćne službe:

s.M. Karolina Bašić, provincijska tajnica
s.M. Senka Jenjić, provincijska ekonomica
s.M. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u Misiji u DR Kongo

Odgojiteljice:

s.M. Ivka Piplović, odgojiteljica novakinja, postulantkinja i juniorka
s.M. Lidija Bernardica Matijević, odgojiteljica kandidatkinja

u DR Kongu:

s.M. Samuela Šimunović, odgojiteljica novakinja i postulantkinja
s.M. Françoise Balibuno Ciza, odgojiteljica juniorka
s.M. Emilienne Nankafu, odgojiteljica kandidatkinja

1. 21000 SPLIT

Lovretska 9, provincijsko središte

tel. 021/ 319 660; faks 021/ 319 358 - provincijalat

tel. 021/ 319 805 - tajništvo

tel. 021/ 319 355 - ekonomat

tel. 021/ 319 366 - samostan

tel./faks 021/ 319 806 - kućna predstojnica

e-mail: skolske-sestre-franjevske@st.htnet.hr

splitska.provincija@ssfcr.org

skype: skolskesestreLovret

s.M. Milka Čotić, kućna predstojnica

s.M. Matilda Čarić

s.M. Aleksija Sardelić

s.M. Teofila Mastelić

s.M. Branimira Čarić

s.M. Konzolata Glibotić

s.M. Bernardica Jenjić

s.M. Elizabeta Župić

s.M. Franka Babić

s.M. Estera Žaknić

s.M. Laurencija Mravak
 s.M. Zdravka Marić
 s.M. Virgina Župić
 s.M. Borislava Kovač
 s.M. Zorana Penić
 s.M. Ambrozija Čaleta
 s.M. Nazarija Koljanin
 s.M. Judita Čovo
 s.M. Mira Kamber
 s.M. Lucija Lagator
 s.M. Aleksija Marušić
 s.M. Ljubomira Kustura
 s.M. Branka Barun
 s.M. Vida Hrsto
 s.M. Darija Bota
 s.M. Edita Šolić
 s.M. Danijela Bilić
 s.M. Trpimira Penić
 s.M. Fabijana Balajić
 s.M. Anizija Šučur
 s.M. Ema Damjanović
 s.M. Roza Totić
 s.M. Dominika Grgat
 s.M. Nedjeljka Milanović-Litre
 s.M. Ljerka Bilobrck
 s.M. Karolina Bašić
 s.M. Smiljana Runje
 s.M. Mirta Vranjković
 s.M. Izabela Tojčić
 s.M. Karmen Knezović
 s.M. Većenega Dovranić
 s.M. Mirja Tabak
 s.M. Davorka Knezović
 s.M. Animira Jurić
 s.M. Jozefa Lučić
 s.M. Rahela Tojčić
 s.M. Lidija Čotić
 s.M. Senka Jenjić
 s.M. Tamara Bota
 s.M. Tabita Protrka
 s.M. Rebeka Anić
 s.M. Stela Mijić
 s.M. Zrinka Čotić
 s.M. Marija Petra Vučemilo

s.M. Ivona Baković
 s.M. Marija Perpetua Kaša
 s.M. Anita Perkušić
 s.M. Andrea Nazlić
 s.M. Martina Aračić
 s.M. Lidija Bernardica Matijević
 s.M. Dragica Karlić
 s.M. Marija Matanović

2. 21260 IMOTSKI
Fra Stj. Vrljića 20
 tel. 021/ 841 115

s.M. Terezina Bašić, predstojnica
 s.M. Karla Brečić
 s.M. Dobroslava Vranjković
 s.M. Sofija Vuković
 s.M. Jasna Kasalo
 s.M. Ljiljana Todorčić
 s.M. Antonela Malenica
 s.M. Vesna Lapenda

3. 22300 KNIN
Zvonimirova 47
 tel. 022/ 662 200

s.M. Ilinka Lovrić, predstojnica
 s.M. Venancija Džimbeg
 s.M. Valentina Žeravica
 s.M. Marija Ivana Oltran

4. 20240 TRPANJ
Andričići 1
 tel. 020/ 743 539

s.M. Celestina Masnić, predstojnica
 s.M. Tihoslava Bilokapić
 s.M. Sidonija Radić
 s.M. Ivka Piplović

5. 10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
 tel. 01/ 46 600 30

s.M. Mirna Puljiz, predstojnica
 s.M. Jozefina Ćosić
 s.M. Željka Čeko

6. 23000 ZADAR**M. Klaića 11**

tel. 023/ 350 037

s.M. Leonita Tabak
 s.M. Bonifacija Barun
 s.M. Milena Gelo

7. 21000 SPLIT**Trg G. Bulata 3**

tel. 021/ 340-190

s.M. Ivana Džimbeg, predstojnica
 s.M. Vinka Čovo
 s.M. Zorislava Radić
 s.M. Silvana Klapež
 s.M. Agneza Masnić

8. 20000 DUBROVNIK**Od Sigurate 13**

tel. 020/ 321 467

faks 020/ 321 135

s.M. Marislava Samardžić, predstojnica
 s.M. Sebastijana Stanić
 s.M. Mara Pervan
 s.M. Marta Škorić

9. 23250 PAG**Leopolda Dorkića 4**

tel. 023/ 611 332

s.M. Krescencija Domazet, predstojnica
 s.M. Mladenka Matić
 s.M. Anka Cvitković

10. 10000 ZAGREB**Jordanovac 55**

tel. 01/ 2339 440 - centrala

tel./faks 01/ 2339 430 - kućna predst.

tel./faks 01/ 2339 388 - dj. vrtić

e-mail: ss.franjevke@zg.htnet.hr

dv-jordanovac@zg.htnet.hr

s.M. Maristela Bašić, predstojnica
 s.M. Egidija Vučemilo
 s.M. Beata Milas
 s.M. Stjepanka Vučemilo
 s.M. Vitomira Damjanović

s.M. Eugenija Bešlić
 s.M. Ivanka Mravak
 s.M. Tatjana Labrović
 s.M. Andrijana Marušić
 s.M. Bernarda Župić
 s.M. Emanuela Ercegovac
 s.M. Hedviga Bandić
 s.M. Lujza Plavša
 s.M. Gertruda Džimbeg
 s.M. Damira Gelo
 s.M. Marina Gelo
 s.M. Ljubica Bilobrk
 s.M. Ljiljanka Marić
 s.M. Mariangela Todorić
 s.M. Melanija Vojković
 s.M. Ana Jukić
 s.M. Sanja Stojić
 s.M. Jelena Lončar
 s.M. Luca Petrović
 s.M. Diana Dolić
 s.M. Helena Rašić
 s. Anđela Crnjac

11. 21230 SINJ**126. brigade HV 3**

tel. 021/ 821 271

s.M. Vjera Gulić, predstojnica
 s.M. Ksenija Balajić
 s.M. Mladena Runje
 s.M. Vitalija Križan
 s.M. Marija Jelena Mijić
 s.M. Nada Masnić
 s.M. Miranda Škopljanac Mačina
 s.M. Leonka Bošnjak Čovo
 s.M. Natanaela Radinović

12. 21215 KAŠTEL LUKŠIĆ**Uz sv. Ivana 8**

tel. 021/ 227 292

dj. vrtić tel. 494 658; faks 494 657

e-mail: djvrticjordanovac@optinet.hr

s.M. Lucija Bilokapić, predstojnica
 s.M. Vendelina Mijić
 s.M. Dragutina Krolo
 s.M. Marijana Rimac

s.M. Davorina Jurić
s.M. Kruna Plazonić
s.M. Blagoslava Lončar

**13. 60325 FRANKFURT / M
Rüsterstr. 5**

tel. 0049/69/ 97 206 955

s.M. Pavlimira Šimunović, predstojnica
s.M. Filipa Smoljo
s.M. Magdalena Višić

14. 23000 ZADAR

Trg Gospe Loretske 10

tel. 023/ 309 900 - centrala

faks 023/ 309 925

023/ 302-561 - dj. vrtić

s.M. Radoslava Bralo, predstojnica
s.M. Rozarija Župić
s.M. Verena Masnić
s.M. Božena Duvnjak
s.M. Genoveva Milanović
s.M. Margarita Marušić
s.M. Gracija Damjanović
s.M. Melhiora Biošić
s.M. Berislava Tkalić
s.M. Mihelina Čirjak
s.M. Milijana Kulić
s.M. Miljenka Biošić
s.M. Matija Drmić
s.M. Antonija Jurić
s.M. Gabrijele Damjanović
s.M. Rita Maržić
s.M. Danijela Kovačević
s.M. Mirjana Puljiz
s.M. Marina Fuštar

15. 10000 ZAGREB

Jandrićeva 21

s.M. Ilijana Pripušić, predstojnica
s.M. Božidara Kottek

**16. LUHWINJA, RD Congo
B. P. 2 Cyangugu, Rwanda
Afrique**

tel. 00243993417652

s.M. Noëlla Kajibwami Namasonga, predst.
s.M. Mirjam Penić

s.M. Marie-Louise Kaswera
s.M. Brigitte Nsimire Machumu
s. Pascaise Nsmire Bigabwa
s. Espérance Tumaini Safari
s. Clara Mungu Oburha Marhegeko

17. 21000 SPLIT

Glagoljaška 1

tel. 021/ 345 455

s.M. Vedrana Ivišić, predstojnica
s.M. Natalija Vučković
s.M. Klaudija Todorić
s.M. Katarina Čotić

18. 64 293 DARMSTADT

Feldbergstr. 27

tel. 0049/ 6151/ 896 386; 896 266

s.M. Anđela Milas, predstojnica
s.M. Damjana Damjanović

19. NYANTENDE, RD Congo

B. P. 2 Cyangugu, Rwanda

Afrique

tel. 00243993418063

s.M. Immaculée Mauwa Kashera, predst.
s.M. Espérance Casinga
s.M. Adriana Galić
s. Françoise Ciragane Zihahirwa
s. Theresita Nshobole Mufuliru
s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume
s. Clémentine Munyerenkana Matabaro

20. BUKAVU-NGUBA

Avenue du Plateau 9

RD Congo, B. P. 2 Cyangugu

Rwanda, Afrique

tel. 002438110685110

e-mail: ssfcrcongo@yahoo.fr

s.M. Erika Dadić, predstojnica
s.M. Romana Baković
s.M. Mislava Prkić
s.M. Françoise Balibuno Ciza
s.M. Samuela Šimunović
s.M. Noëlla Mizinzi
s.M. Anne-Marie Mukundwa Kalinga

- s. Anny Furaha Kalumire
- s. Gisèle Cirhuza Baciunjuze

Novakinje:

- s. Bernardine Ntamungo Balamba
- s. Julienne Tulinabo Muderhwa
- s. Edith Rhumukuze Baguma

21. BUKAVU-MUHUNGU

Av. Route Edap 14, RD Congo
B.P. 2 Cyangugu, Rwanda, Afrique
 tel. 00243997775603

- s.M. Emilienne Nankafu, predstojnica
- s.M. Blaženka Barun

- s.M. Mirabilis Višić
- s.M. Seraphine Fazila Kanyere Karambu
- s. Antoinette Mapendo Barhafumwa
- s. Rosine Neema Kulimushi

Izvan provincije

Generalna kuća
Via Bruno Buozzi, 1
I - 00046 GROTTAFERRATA

- s.M. Klara Šimunović, vrh. predstojnica
 tel. 0039/06/94 13 932
 e-mail: klara.simunovic@ssfcr.org
- s.M. Nada Dolić
 tel. 0039/06/94 12 466 – 47

Brojčano stanje

Sestre s doživotnim zavjetima:	187
Sestre s privremenim zavjetima:	12
Ukupan broj sestara:	199
Srednja dob sestara:	65

Novakinje:

u Bukavuu 3

Postulantkinje:

u Bukavuu 3

Kandidatkinje:

u Splitu 1
 u Bukavuu 11

Split, 18. rujna 2020.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Članice provincijskih vijeća 2020.

Vijeće za duhovnost

- s. Magdalena Višić, pročelnica
- s. Marija Petra Vučemilo
- s. Natanaela Radinović
- s. Marta Škorić
- s. Marina Fuštar

Vijeće za odgoj

- s. Lidija B. Matijević, pročelnica
- s. Ivka Piplović
- s. Danijela Kovačević

Vijeće za apostolat

Sekcija za katehizaciju

- s. Lidija Čotić, voditeljica
- s. Katarina Čotić
- s. Vjera Gulić
- s. Stela Mijić
- s. Rita Maržić

Sekcija za apostolat mladeži

- s. Danijela Kovačević, voditeljica
- s. Rebeka Anić
- s. Antonela Malenica
- s. Filipa Smoljo
- s. Marija Matanović

Sekcija za glazbu

- s. Anita Perkušić, voditeljica
- s. Nedjeljka Milanović-Litre
- s. Zorislava Radić
- s. Mirja Tabak

Sekcija za sakristansku službu

- s. Mirna Puljiz, voditeljica

- s. Mladenka Matić
- s. Agneza Masnić
- s. Miranda Mačina Škopljanac
- s. Vesna Lapenda

Sekcija za predškolski odgoj

- s. Sanja Stojić, voditeljica
- s. Lucija Bilokapić
- s. Mirjana Puljiz

Sekcija za medicinsku i socijalnu službu

- s. Rahela Tojčić, voditeljica
- s. Tabita Protrka
- s. Marija Perpetua Kaša
- s. Jelena Lončar

Sekcija za domaćinske službe

- s. Dragica Karlić, voditeljica
- s. Bernarda Župić
- s. Davorka Knezović
- s. Jozefa Lučić
- s. Božidara Kottek

Vijeće za misije

- s. Jasna Kasalo, pročelnica
- s. Božena Duvnjak
- s. Bonifacija Barun
- s. Željka Čeko

Vijeće za gospodarstvo

- s. Senka Jenjić, pročelnica
- s. Radoslava Bralo
- s. Maristela Bašić
- s. Milka Čotić

Br. 140/2020.

Split, 16. srpnja 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci

Drage sestre!

Dostavljam vam teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka za 2020./21. godinu pod naslovom *Izvezi na pučinu*. Bilo da je more naših života trenutno mirno ili proživljavamo manje ili veće oluje, svjesne smo nužnosti razmatranja i kontemplacije Božje riječi kako bi naši životi bili dostojni našeg poziva.

Gospodinov poziv *Izvezi na pučinu* trajno odzvanja u našim životima nudeći nam avanturu novog i drugačijeg života s Kristom. Biti Kristov učenik između ostalog znači imati hrabrosti iskoračiti iz predvidivog i prepustiti se nepoznatim strujama čudesnog Božjeg nauma.

Izvesti na pučinu može značiti napuštanje uobičajenih obrazaca mišljenja, ponašanja, govorenja ili pak kidanje nekih spona koje brod našeg života drže zarobljenim i sputanim u plitkim vodama sigurnosti. Pučina je mjesto koje otvara nova obzorja, širina koja mijenja naš pogled na Boga, svijet, ljude i nas same. Plovidba pučinom uči nas poniznosti i jača naše povjerenje u Ruke koje drže kormilo naših života. Pučina je također mjesto nevjerojatnog ulova, mjesto plodova Božjeg djelovanja u našim životima nakon uzaludnosti naših ljudskih napora. Zanimariti ovaj poziv značilo bi osiromašiti sebe za čudesnu ljepotu plovidbe.

Neka nam predstojeća godina bude vrijeme promišljanja i djelovanja na nov način, vrijeme plodova dostojnih obraćenih srca.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Izvezi na pučinu

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci 2020./2021.

*Sestre, pozvane slijediti Krista, posvećene su i poslone u svijet
nasljedovati njegov primjer i nastaviti njegovo poslanje.*
(Konstitucije, Čl. 48)

LISTOPAD: Ponašajte se dostojno evanđelja Kristova (usp. Fil 1,27)

“Riječ, istinski izvor duhovnosti na kojem se napajamo *onim najizvršnijim –
spoznanjem Isusa Krista* (Fil 3,8), mora prebivati u svakodnevici našega života.”
(Istražujte, 9)

Rječnik biblijske teologije, evanđelje, st. 248 - 252.

Gaudete et exsultate, 19 - 23.

Istražujte, 7 - 9.

Franjevački izvori, Prvi životopis sv. Franje Tome Čelanskog, str. 259.

Anton Rotzetter - Thaddee Matura, Živjeti evanđelje s Franjom Asiškim, str. 180 - 182.

Divo Barsotti, Ovo je moja oporuka. Duhovne vježbe o Oporuci svetoga Franje Asiškoga, str. 72 - 75.

STUDENI: Što razmotrimo o Riječi, Životu navješćujemo i vama (usp. 1 Iv 1,1-2)

“Najbolji poticaj da se odlučimo na navješćivanje evanđelja jest da ga kontempliramo
s ljubavlju, da se zaustavimo na njegovim stranicama i čitamo ga sa srcem.”
(Radost evanđelja, 264)

Enciklopedijski teološki rječnik, kontemplacija, str. 534 - 535.

Gaudete et exsultate, 147 - 157.

Kontemplirajte, 4 - 7, 30 - 32, 41 - 42.

Naviještajte, 17 - 18.

Konstitucije, čl. 29 - 31.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Deseta lekcija. Jedinstvo kontemplacije i misije.*

Fra Drago Bojić, *Franjo Asiški i „neostvareno“ kršćanstvo*, u: Predavanja/Kateheze u prigodi 800. obljetnice dolaska Franje Asiškoga na hrvatsko tlo, str. 58 - 64.

PROSINAC: I pohitješe te pronađoše ... novorođenče gdje leži u jaslama (Lk 2,16)

“Ništa od sebe ne zadržavajte sebi, da vas cijele prihvati onaj koji se vama cio dariva!”
(Pismo drugo, Braći na kapitulu)

Ekonomija u službi karizme i poslanja, 5 - 8.

Pravilo i život, 21 - 22; Konstitucije, Čl. 11 - 17; Odredbe, Čl. 7 - 14.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Prva lekcija. Kršćanstvo kao religija utjelovljenja*, str. 11 - 14.

Fra Leon Kikić, *Franjo Asiški i siromaštvo kojim se obogaćuje*, u: Predavanja/Kateheze u prigodi 800. obljetnice dolaska Franje Asiškoga na hrvatsko tlo, str. 51 - 56.

SIJEČANJ: Sve provjeravajte, dobro zadržite (usp. 1 Sol 5,21)

“Dao Bog da shvatiš koja je to riječ, ta Isusova poruka koju Bog želi reći svijetu tvojim životom.”
(Gaudete et exsultate, 24)

Gaudete et exsultate, 19 - 25, 162 - 173.

Bratski život u zajednici, 5.

Istražujte, 2 - 3.

Kontemplirajte, 27 - 29.

Anton Rotzetter - Thaddee Matura, *Živjeti evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 171, 174, 177 - 179.

VELJAČA: Da svi budu jedno, da svijet uzvjeruje (usp. Iv 17,21)

“Da bi apostolat bio plodan potreban je ... čvrst osjećaj pripadnosti zajednici, ukorijenjenost u sestrinskoj ljubavi, hrabrost posluha i mudra suradnja sa svima.”
(Konstitucije, Čl. 51)

Naviještajte, 24 - 29.

Vita consecrata, 41 - 47.

Konstitucije, Čl. 48 - 55.

Zaključni dokument Plenarnoga vijeća i susreta odgojiteljica, *Zajednica u Kristu. Jedno srce i jedna duša*

OŽUJAK: Činite kao što ja vama učinih (Iv 13,15)

“Pozvani smo činiti djela koja užiju nadu i pripovijedaju spasenje. Bez djelovanja, gledanja i ganuća ostaju tek dobre namjere i nejasni osjećaji.”
(Naviještajte, 16)

Rječnik biblijske teologije, siromasi, str. 1169 - 1172.

Evangelii gaudium, 197 - 201.

Vita consecrata, 39.

Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, 12, 15.

Ekonomija u službi karizme i poslanja, 9 - 11.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Devetnaesta lekcija. Franjo Asiški i opredjeljenje za siromašne*

TRAVANJ: Izvezi na pučinu (Lk 5,4)

“Uvijek iznova ići ususret Bogu i čovjeku, bez straha, bez računice, polazeći od vlastite zajednice, traži od nas hrabrost *smotati vlastiti šator* (usp. 2 Kr 2,1-15) i krenuti.”
(Ljubav nas Kristova obuzima, 32)

Istražujte, 11.

Naviještajte, 22 - 23.

Vita consecrata, 25.

Za novo vino nove mješine, 30 - 33.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Trinaesta lekcija. Franjevačko poslanje i naviještanje riječi*, str. 6 - 12.

SVIBANJ: **Oglasite zbor svečani** (Jl 2,15)

“Na svim zborovima koje održavaju neka *najprije* traže *kraljevstvo Božje i pravednost njegovu* i neka se potiču da bi Pravilo koje su obećali, mogli bolje vršiti i vjernije slijediti stope Gospodina našega Isusa Krista.”
(Pravilo i život, 25)

Istražujte, 17.

Naviještajte, 30 - 32.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Šesta lekcija. Izvor misije u tajni Trojstva*, str. 10 - 13.

Franjevački izvori, *Početak i osnutak reda*, 527 - 529.

S. M. P. Vučemilo i s. N. Radinović, *Jednostavna prisutnost*, str. 19 - 21, 79.

Literatura:

Aldo Starić (ur.), *Enciklopedijski teološki rječnik*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.

Anton Rotzetter - Thaddee Matura, *Živjeti evanđelje s Franjom Asiškim*, Vijeće franjevačkih zajednica, Zagreb, 1984.

Divo Barsotti, *Ovo je moja oporuka. Duhovne vježbe o Oporuci svetoga Franje Asiškoga*, Symposion, Split, 1997.

fra Žarko Relota (ur.), *Predavanja/kateheze u prigodi 800. obljetnice dolaska Franje Asiškoga na hrvatsko tlo. „Gospodin mi dade vjeru...“*, Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, Split 2012.

Franjevački izvori, Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine, Sarajevo-Zagreb, 2012.

Ivan Pavao II., *Vita consecrata. Apostolska pobudnica o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu*, Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara, Hrvatska unija viših redovničkih poglavara i Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1996.

Kateizam Katoličke Crkve, Hrvatska biskupska konferencija, Glas Koncila, Zagreb, 1994.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Istražujte*, HKVRPP, Zagreb, 2015.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Naviještajte*, HRK, Zagreb, 2017.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Kontemplirajte*, HKVRPP, Zagreb, 2016.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Bratski život u zajednici*, Rim-Zagreb, 1994.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, HKVRPP, Zagreb, 2016.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Ekonomija u službi karizme i poslanja. Boni dispensatores multiformis gratiae Dei (1 Pt 4,10)*, Hrvatska redovnička konferencija, Zagreb, 2018.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Za novo vino nove mješine*, HRK, Zagreb, 2017.

- Odredbe Družbe školskih sestara franjevačka Krista Kralja*, Split, 2010.
- Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1998.
- Papa Franjo, *Evangelii gaudium. Radost evanđelja. Apostolska pobudnica biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama i svim vjernicima laicima o naviještanju evanđelja u današnjem svijetu*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.
- Papa Franjo, *Gaudete et exsultate. Radujte se i kličite. Apostolska pobudnica o pozivu na svetost u suvremenom svijetu*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018.
- Pravilo i život braće i sestara trećega samostanskoga reda sv. Franje i Konstitucije Družbe školskih sestara franjevačka Krista Kralja*, Provincijalati hrvatskih provincija školskih sestara franjevačka Krista Kralja, Split, 2010.
- S. Marija Petra Vučemilo i s. Natanaela Radinović: *Jednostavna prisutnost. Školske sestre franjevke na Lovretu 1914.-2014.*, Školske sestre franjevke Krista Kralja Provincija Pre-svetog Srca Isusova / CUS, Split, 2014.
- Xavier Léon-Dufour, *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.
- Zaključni dokument Plenarnoga vijeća i susreta odgojiteljica, *Zajednica u Kristu. Jedno srce i jedna duša*, Asiz, 1996.

Br. 141/2020.

Split, 16. srpnja 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Trajni odgoj - seminari 2020.

Drage sestre!

Na redovitom Provincijskom kapitolu 2016. godine odlučeno je da se organizira seminar o temi *Suradnja i dijeljenje naše karizme s laicima kao udioništvo u Kristovoj kraljevskoj službi*.

Da bismo mogle dijeliti našu karizmu s laicima najprije je moramo ugrađivati i produbljivati u vlastitom životu. U tom pogledu pomoći će nam seminari koje će ove godine animirati s. Ivanka Mihaljević iz Bosansko-hrvatske provincije. Termini su slijedeći:

- I. Split, 15. - 17. rujna
- II. Zadar, 18. - 20. rujna
- III. Zagreb, 16. - 18. listopada
- IV. Zagreb, 20. - 22. listopada
- V. Zadar, 1. - 3. prosinca
- VI. Split, 4. - 6. prosinca

Seminari počinju prvog dana Večernjom molitvom a završavaju treći dan s ručkom. Preporučam sestrama da na seminaru sudjeluju u kući u kojoj borave ili najbližoj zajednici te da se na vrijeme prijave dotičnoj kućnoj predstojnici.

I gdje god budete boravile ili se susrele pokažite se jedne prema drugima domaćima (usp. PPr VI,7).

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 202/2020.

Split, 21. kolovoza 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Prijedlog pravnog ustrojstva delegature

Drage sestre!

Na Izvanrednom vrhovnom kapitulu 2021. godine, između ostaloga, razmatrat će se i odlučivati o preoblikovanju Misije u DR Kongu u *delegaturu*. Dostavljam vam Prijedlog pravnog ustroja delegature s mogućim definiranjem normi po uzoru na članke 142 - 182 Konstitucija.

Molim vas pomno razmotrite prijedloge na kućnom kapitulu u mjesecu rujnu. Ako smatrate da bi nešto trebalo promijeniti, svoje komentare pošaljite na Provincijalat do 15. rujna ove godine.

U vjeri i nadi da Bog vodi našu Družbu srdačno vas pozdravljam.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Prijedlog pravnog ustroja delegature

s mogućim definiranjem normi po uzoru na članke 142 – 182 Konstitucija

Opće odrednice

1. Vrhovna predstojnica uz pristanak svoga vijeća može osnovati delegaturu. (Odredbe čl. 120)
2. Delegatura ovisi izravno o vrhovnoj upravi ili o jednoj provinciji te, ovisno o tome, ima kao višu predstojnicu vrhovnu predstojnicu ili provincijalnu predstojnicu provincije o kojoj ovisi.
3. Delegatura ima svoj statut koji predlaže skupština delegature a odobrava viša predstojnica.
4. Razlika između provincije i delegature je na razini autonomije uprave: delegatura je manje autonomna u donošenju odluka, nema kapitul kao tijelo vlasti, podređena je višoj predstojnici i stoga ovisi o jednoj provinciji ili o vrhovnoj upravi.

5. Predstojnica delegature nije viša predstojnica i ima delegirane ovlasti koje su joj dodijeljene od više predstojnica (prima dekret s popisom delegiranih ovlasti).
6. Kanonsku vizitaciju delegature vrši viša predstojnica, barem jednom u dvije godine.

Uprava delegature

7. Upravu delegature tvore predstojnica delegature i dvije (ili četiri) savjetnice od kojih je prva savjetnica zamjenica predstojnice delegature.
8. Savjetnice pomažu predstojnici delegature u vođenju delegature prema Konstitucijama, Odredbama i statutu delegature.
9. Dužnosti uprave delegature:
 - a) promicati pravi redovnički duh, usklađivati i usmjeravati djelatnosti kuća delegature i učvršćivati međusobnu povezanost;
 - b) održavati vezu s višom predstojnicom i izvješćivati sestre o njezinim odlukama;
 - c) promicati duh jedinstva između redovničkih zajednica i pojedinih sestara u delegaturi;
 - d) organizirati početni i trajni odgoj sestara;
 - e) poticati da se provode odluke vrhovnog kapitula i provincijalnog kapitula ako delegatura ovisi o jednoj provinciji.
10. Tajnicu i ekonomu, kada je to potrebno, imenuje viša predstojnica na prijedlog predstojnice delegature i njezina vijeća.

Predstojnica delegature

11. Viša predstojnica imenuje predstojnicu delegature, nakon savjetovanja sa svim sestrama delegature, na tri godine uz mogućnost ponovnog imenovanja na tri godine.
12. Ovlaсти koje mogu biti dodijeljene predstojnici delegature jesu:
 - a) predlagati višoj predstojnici osnivanje i ukidanje kuća;
 - b) predlagati višoj predstojnici promjenu djelatnosti kuća;
 - c) imenovati kućne predstojnice, nakon savjetovanja sa sestrama kojih se tiče;
 - d) imenovati odgojiteljice za različite odgojne faze redovničkog odgoja;
 - e) primati kandidatkinje i postulantkinje;
 - f) primati postulantkinje u novicijat, dopuštati novakinjama polaganje prvih privremenih zavjeta, a juniorkama obnovu privremenih i polaganje doživotnih zavjeta;
 - g) izdavati smjernice i odredbe pojedinim sestrama i pojedinim kućama u delegaturi u skladu s Konstitucijama, Odredbama i statutom delegature;
 - h) zastupati delegaturu pred crkvenim i građanskim vlastima; sklapati i potpisivati kupoprodajne ugovore u skladu s Konstitucijama;
 - i) svaka dva mjeseca i kada je potrebno sazivati vijeće delegature, na koje se, pod njezinim predsjedanjem, raspravlja o svim važnijim pitanjima, osobito o onima za koja se traži pristanak njezina vijeća;

- j) obavljati vizitaciju zajednica delegature;
 - k) osloboditi sestre u posebnim slučajevima na određeno vrijeme od stegovnih propisa Konstitucija i, s pristankom njezina vijeća, pojedine kuće delegature;
 - l) premještati sestre prema potrebi iz jedne kuće delegature u drugu kuću;
 - m) dopustiti sestri da prijeđe iz vlastite delegature u drugu delegaturu ili provinciju u dogovoru s predstojnicom delegature/provincijalnom predstojnicom dotične delegature ili provincije i s pristankom vrhovne predstojnice;
 - n) sazivati jedanput godišnje sve kućne predstojnice delegature na plenarni sastanak;
 - o) dopustiti sestrama da promjene oporuku;
 - p) preuzimati odgovornost za dugove i druge značajnije ekonomske poslove prema Konstitucijama.
13. Ako se služba predstojnice delegature isprazni prije vremena, vodstvo delegature preuzima njezina zamjenica. Viša predstojnica neka imenuje novu predstojnicu delegature što je moguće prije.

Savjetnice predstojnice delegature

- 14. Savjetnice predstojnice delegature mogu biti dvije ili četiri, od kojih je prva zamjenica predstojnice delegature, i imenuje ih viša predstojnica, nakon savjetovanja sa svim sestrama delegature, na tri godine uz mogućnost ponovnog imenovanja na tri godine.
- 15. Savjetnice surađuju sa predstojnicom delegature u poslovima uprave i suodgovorne su u njima.
- 16. Ako se služba jedne savjetnice isprazni prije vremena, imenuje se nova savjetnica.

Skupština delegature

- 17. Skupštinu tvore sve sestre delegature.
- 18. Skupština pomaže predstojnici delegature i njezinom vijeću u upravljanju delegaturom.
- 19. Skupštinu saziva predstojnica delegature jedanput godišnje i svaki put kada je potrebno.
- 20. Dužnosti skupštine jesu:
 - a) promicati učinkovite odnose i međusobnu pomoć između pojedinih kuća delegature;
 - b) razmatrati pitanja delegature koja se tiču života, apostolskog djelovanja i odgoja sestara;
 - c) izraditi i predložiti statut delegature.

Br. 235/2020.

Split, 8. listopada 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Duhovne vježbe 2021.

Drage sestre!

Pozvane smo *izvesti na pučinu* te nasljedovati Kristov primjer i nastaviti njegovo poslanje (usp. *Konstitucije*, čl. 48). "Najbolji poticaj da se odlučimo na naviještanje evanđelja jest da ga kontempliramo s ljubavlju, da se zaustavimo na njegovim stranicama i čitamo ga sa srcem" (*Radost evanđelja*, 264). Neka nam duhovne vježbe budu vrijeme radosnog, plodnog i intenzivnijeg druženja s riječju Božjom.

Raspored za 2021. godinu:

- I. Zadar, 2. – 8. siječnja, don Ivan Bodrožić
- II. Split, 24. – 30. siječnja, don Edvard Punda
- III. Zadar, 7. – 13. veljače, fra Bojan Rizvan, OFM
- IV. Zagreb, 7. – 13. ožujka, don Ivica Žižić
- V. Zadar, 11. – 17. travnja, fra Mate Bašić, OFM
- VI. Zadar, 2. – 8. svibnja, fra Josip Vlašić, OFM

Svoje sudjelovanje na vrijeme prijavite kućnoj predstojnici zajednice u kojoj ćete obavljati duhovne vježbe, a u slučaju spriječenosti pravodobno je izvijestite.

Mir vam i dobro!

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 239/2020.

Split, 8. listopada 2020.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Proslava 100. godišnjice djelovanja sestara u Sinju

Drage sestre!

Prve školske sestre počele su svoje poslanje u Sinju 18. studenoga 1920. godine. Najprije je to bilo u Franjevačkom sjemeništu, zatim na franjevačkom imanju na Čitluku te u Franjevačkom samostanu i Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske. Godine 1966. sestre su se nastanile u vlastitom domu iz kojeg djeluju u pojedinim župama i obavljaju druge djelatnosti.

Žao nam da zbog epidemioloških mjera izazvanih pandemijom Covid-19 ne možemo ostvariti program predviđen za obilježavanje ove značajne obljetnice. Stoga predviđeni prigodni program ostavljamo za neko pogodnije vrijeme.

U nedjelju dana 15. studenoga 2020. okupit ćemo se u Sinju te u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske misnim slavljem u 11.30 sati zahvaliti Gospodinu za sve milosti koje je dao našim sestrama, a preko njih i vjernom puku sinjskoga kraja, kojem su nesebično služile i još služe.

Pozivam vas, drage sestre, da svojim sudjelovanjem na euharistijskom slavlju zanosom svoga duha i poniznom zahvalnošću dadete svoj udio u obilježavanju stoljetnog djelovanja naših sestara pod okriljem Čudotvorne Gospe Sinjske.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Sa sjednica Provincijske uprave

Split, 6.- 8. srpnja 2020.

Razmotren je osvrt Vrhovne predstojnice nakon kanonskog pohoda sestrama koje žive i djeluju u Republici Hrvatskoj.

Provincijska predstojnica izvijestila je o svom pohodu sestrama u Njemačkoj.

Utvrđen je datum slavlja Izvanrednog provincijskog kapitula, 15. rujna 2020. u provincijskom središtu u Splitu.

Predočene su i usvojene teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka za 2020/21. godinu *Izvezi na pučinu*, koje su razradile članice provincijskog Vijeća za duhovnost.

Prihvaćeni su termini seminara o temi *Suradnja i dijeljenje naše karizme s laicima kao udioništvo u Kristovoj kraljevskoj službi*.

Razmotrene su i povoljno riješene molbe za: polaganje doživotnih zavjeta, obnovu zavjeta, polaganje prvih redovničkih zavjeta, ulazak u novicijat te ulazak u postulaturu i kandidaturu.

Utvrđen je godišnji raspored sestara za 2020/21. godinu i imenovane su kućne predstojnice zajednica kojima je to bilo potrebno: s. Milka Čotić u zajednici sestara u Splitu, Lovretska 9; s. Vjera Gulić u Sinju; s. Vedrana Ivišić u Splitu, Glagoljaška 1. Na drugo trogodište imenovane su s. Marislava Samardžić za zajednicu sestara u Dubrovniku; s. Ilinka Lovrić u Kninu; s. Krescencija Domazet u Pagu i s. Radoslava Bralo u Zadru.

Nakon isteka trogodišnjeg mandata imenovane su članice Provincijskih vijeća i sekcija.

Split, 27. rujna 2020.

Razmotreni su dopisi Vrhovne uprave, posebno oni koji se odnose za slavlje XVI. izvanrednoga vrhovnog kapitula.

Provincijska se predstojnica osvrnula na događanja u Provinciji od prethodne sjednice. Došlo je do nekih promjena u odnosu na planirano: zbog pandemije koronavirusa i epidemioloških mjera u nekim našim zajednicama odgođeno je slavlje Izvanrednog provincijskog kapitula od 15. rujna za 26. rujna; iz istih razloga otkazana su prva dva turnusa seminara o *Suradnji i dijeljenju naše karizme s laicima kao udioništvo u Kristovoj kraljevskoj službi*. Provincijska je predstojnica izvijestila o važnijim temama o kojima se raspravljalo na sjednici Vijeća franjevačkih zajednica na kojoj je sudjelovala 22. rujna u Imotskome te o dopisima koji su pristigli od Hrvatske redovničke konferencije.

Razmotreni su dopisi pristigli iz Misije u DR Kongu te Zapisnici Misijskoga vijeća.

Raspravljalo se o proslavi 100. obljetnice djelovanja sestara u Sinju te, imajući u vidu epidemiološke mjere, odlučeno je da svečano euharistijsko slavlje bude kako je dogovoreno 15. studenoga 2020., a predviđeni prigodni program odgađa se za pogodnije vrijeme.

Razmotreni su dopisi i molbe upućene na Provincijsku upravu.

s. Karolina Bašić, provincijska tajnica

Obavijesti

Nadbiskup koadjutor. Na blagdan sv. Benedikta, 11. srpnja 2020., obznanjeno je da je dosadašnji Porečko-pulski biskup mons. Dražen Kutleša imenovan nadbiskupom koadjutorom Splitsko-makarske nadbiskupije. Za našu mjesnu crkvu događaj je obznanio Splitsko-makarski nadbiskup metropolit Marin Barišić. Na susretu u Biskupovoj palači u ime Provincije nazočila je provincijska savjetnica s. Senka Jenjić.

Kanonsko uvođenje u službu nadbiskupa koadjutora Dražena Kutleše upriličeno je 3. rujna uz molitvu svečane Večernje u splitskoj prvostolnici Sv. Dujma.

Završni ispit i kanonsko poslanje. S. Marija Matanović je 7. srpnja položila završni ispit na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Prilikom proslave Dana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu 10. rujna dobila je nagradu i priznanje koje se daje najboljim studentima i diplomantima. Dana 12. rujna u novoposvećenoj crkvi Svete Obitelji u Prasvetištu Gospe od Otoka u Solinu, nakon euharistijskog slavlja, zajedno s drugim vjeroučiteljima, s. Marija je primila kanonski mandat vjeroučiteljice. Poučavat će vjeronauk u OŠ Skalice u Splitu.

Priprema za doživotne zavjete. S. Marija Matanović i sestre Mostarske provincije, s. Matija Pačar i s. Ivana Čuić, od 10. do 18. srpnja započele su pripremu za doživotne zavjete u sestrinskoj kući u Međugorju. Od 18. do 25. srpnja nastavile su u našem samostanu u Trpnju, a od 2. do 8. kolovoza u benediktinskom samostanu na Čokovcu.

Slavlje doživotnih zavjeta s. Marije bilo je u provincijskom središtu u Splitu 29. kolovoza na spomendan Mučeništva sv. Ivana Krstitelja. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivica Martinović, provincijal franjevac trećoredaca.

Obnova zavjeta. S. Clara Mungu-Oburha Marhegeko i s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze obnovile su redovničke zavjete na godinu dana 8. kolovoza u Bukavu-Muhungu; s. Pascasie Nsimire Bigabwa, s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Françoise Ciragane Zihalirwa i s. Thérésite Nshobole Mufuliru obnovile su zavjete 10. kolovoza u Bukavu-Ngubi; istoga dana s. Anny Furaha Kalumiri i s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume obnovile su zavjete u Luhwinji.

S. Anđela Crnjac obnovila je zavjete 30. kolovoza u samostanskoj kapeli na Lovretu u Splitu.

Ulazak u postulaturu. Na blagdan sv. Klare, 11. kolovoza, Victorine Nzigire Balibuno, Bernadette Nsimire Rubenga i Sylvine Busime Kulimushi započele su postulaturu tijekom podnevne molitve u samostanskoj kapeli u Bukavu-Ngubi.

Napustila Družbu. Nakon isteka privremenih zavjeta s. Vénéranda Linalyavuta Kavugho 11. kolovoza je napustila Družbu.

Primopredaja. U prisustvu provincijske predstojnice u samostanu u Splitu, Glagoljaška 1, dana 3. kolovoza, a na Lovretu 14. kolovoza, izvršena je predaja službe kućne predstojnice.

Nove kandidatkinje. U kandidaturu u Bukavu-Muhungu primljene su četiri kandidatkinje: Divine Safi Mongane, Marie Madelene Riziki Malenga, Pascaline Neema Mirindi i Pascaline Bulonza Mugaruka. U kandidaturu u Splitu primljena je Dora Matković.

Ulazak u novicijat. Uoči blagdane Rana sv. Franje, 16. rujna, u kući odgoja u Bukavu-Ngubi započele su kanonsku godinu novicijata s. Bernardine Ntamungo

Balamba, s. Edith Rhumukuze Baguma i s. Julienne Tulinabo.

Prvi zavjeti. Na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna, prve redovničke zavjete položile su s. Rosine Neema Kulimushi i s. Clémentine Munyerenkana Matabaro za vrijeme euharistijskog slavlja u samostanskoj kapeli u Bukavu-Ngubi.

Naše misionarke. Dana 13. rujna s. Mirjam Penić doputovala je iz Afrike, a tjedan dana kasnije s. Romana Baković. Pridržavajući se epidemioloških mjera obje su po dolasku provele izvjesno vrijeme u samoizolaciji, s. Mirjam u zajednici sestara u Kaštel Lukšiću, a s. Romana u provincijskoj kući u Splitu.

Biskupsko ređenje. U novoj župnoj crkvi Svete obitelji Gospina Prasvetišta u Solinu 16. rujna zaređen je za biskupa mons. Ante Jozić, apostolski nuncij u Bjelorusiji,

a naslovni nadbiskup Cisse. Zaredio ga je državni tajnik Svete Stolice kardinal Pietro Parolin, a suzareditelji su bili splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić i nadbiskup koadjutor Dražen Kutleša. U ime naše Provincije slavlju je nazočila provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić.

Izvanredni provincijski kapitul slavljen je u provincijskom središtu 26. rujna 2020. godine na kojem su izabrane izaslanice za Izvanredni vrhovni kapitul 2021. godine, s. Rita Maržić i s. Klaudija Todorić.

Zatvaranje podružnice. Danom 30. rujna 2020. završeno je nesebično pedesetčetverogodišnje djelovanje sestara u *Marienheimu* u Glonnu.

Nova adresa. Sestre u Hrvatskoj katoličkoj župi u Darmstadt od mjeseca srpnja ove godine nalaze se u novom stanu na adresi: Feldbergstrasse 27, 64 293 Darmstadt.

ZBIVANJA I OSVRTI

Blagdan Svjetla

Uz mjere odgovornosti, a u želji očuvanja dobre prakse, i ove smo godine upriličile proslavu Svetkovine Preobraženja Gospodnjeg u samostanu Sigurata i *našoj* starodrevnoj Crkvi u Dubrovniku.

U predvečerje Preobraženja oglasila su se zvona crkve, pozivajući vjernike na molitvu, kako mi kažemo, na siguratski Tabor. Dozivala su na uspon i okupljanje oko Gospodina, na izlazak iz uhodane prizemnosti koja nam veže srce i glavu za prolazno kako bismo uzdignuli svoj duh i misao k Bogu u euharistijskom zajedništvu. U njegovoj blizini i mi smo mogli zajedno s Petrom reći: *dobro nam je ovdje biti* (Mt 17,4).

Iako se nalazimo u vremenu pandemije na proslavu je došlo neočekivano puno vjernika koji su svojim pjevanjem, pod vodstvom prof. Maje Marušić, dali slavu Bogu.

Uz koncelebraciju gvardijana Male Braće fra Veselka Grubišića i katedralnog župnika don Marina Lučića, euharistijsko slavlje predvodio je prior dominikanskog Samostana fra Tomislav Kraljević koji je u propovijedi govorio o preobraženju kao blagdanu Svjetla. To svjetlo jest osoba Isusa Krista, svjetlo njegove muke i smrti odnosno onoga što smo pozvani postati i ostati u Bogu, a prema riječima propovjednika, ostvaruje se trajnom preobrazbom vlastitoga života.

U svojem čovječstvu Isus nam pokazuje put kojim nam je hoditi ukoliko želimo biti s njim u Ocu. On, *Sin ljubljeni* u kojemu je Očeva *sva milina* (usp. Mt 17,5), u ovoj nam se svetkovini predstavlja kao jedini ispravan model života i pristupnica u svjetlost uskrsloga života. *Slušajte ga!* (r. 5).

Učenicima koji su ga slijedili i koji će ga slijediti u budućnosti obećao je da će ih pratiti na svim njihovim putevima. Petar je to shvatio i prihvatio, što se može iščitati iz njegove vjeroispovijesti. Dobro je znao da Isus ima *riječi života vječnoga*, i onda *kome da idemo?* (Iv 6,68).

Unatoč zanosu koji je zahvatio učenike u događaju preobraženja ne smije se zaboraviti da ono osvjetljuje muku i smrt Gospodinovu. Tako je propovjednik istaknuo da je Isus svojom preobrazbom želio pripremiti učenike na stvarnost koja se približavala. Znao je koja ih kušnja čeka s gubitkom Učitelja, te im je na trenutak dozvolio doživjeti nebesku radost, predokus uskrsa. Nama je time dana poruka da u teškim trenucima nastojimo tražiti svjetlo nade i zoru uskrsnuća. Preobraženje je zapravo stvarnost naše osobne egzistencije i smjera k slavi novog života s Bogom. Bez unutarnje preobrazbe nemoguće je spoznati samoga sebe a ni Boga. Nastojmo stoga već sada pripremljati svoje srce i prilagođavati ponašanje zajedništvu s Uskrslim, usvajajmo njegov pogled, pozvao nas je fra Tomislav na kraju propovijedi, zazivajući pomoć i zagovor Blažene Djevice Marije.

Nakon svete mise uslijedilo je uobičajeno druženje u našem dvorištu. No, ovaj put uz dvije promjene. Prva je da smo se držali na dostatnoj distanci prema mjerama i uputama Nacionalnog stožera civilne zaštite. Druga je oproštajnog karaktera. Naime, kako naša s. Franka Babić nakon dugog niza plodnih godina života i djelovanja u sestrinskoj zajednici u Sigurati

i gradu Dubrovniku odlazi u provincijsku kuću na Lovretu, ovogodišnji je susret bio prilika zahvale i pozdrava sa s. Frankom.

Nesebično služenje s. Franke, prepoznatljivo po ljubavi i požrtvovnosti, ostavilo je svoj pečat u onima koji su je poznavali, s njom surađivali i živjeli. Zahvalne na darovanoj dobroti želimo da joj svjetlo Uskrsloga bude snaga i radost u novoj sredini.

s. Marislava Samardžić

Sve što on čini prikladno je u svoje vrijeme (Prop 3,11)

Propovjednikove riječi o prikladnosti i pravremenosti Božjeg djelovanja potiču na razmišljanje da događanja koja su zahvatila cijeli svijet, pa i nas, imaju svoje razloge. Svjedoci smo kako je malo potrebno da bismo bili sretni i Bogu zahvalni na daru života.

Sve ima svoje vrijeme, veli Propovjednik... Corona vrijeme dalo nam je prigodu udaljiti se jedni od drugih ali i prigodu približiti se jedni drugima. Naša Jordanovačka zajednica izabrala je ovo drugo: biti zajedno ne samo fizički, već biti zajedno u Bogu i s Bogom. Tako smo svečanim nedjeljnim euharistijskim slavljem u sestrijskoj kapeli, u zajedništvu sa sestrama s podružnica, proslavile jubileje naših sestara: s. Vitomire, s. Eugenije, s. Ivanke, s. Tatjane i s. Maristele.

Zahvalne Bogu za dar njihova života i vremena u kojemu i nije bilo lako djelovati,

vjerujemo da su ostavile trag, kojega se i one same nakon toliko godina radosnim srcem prisjećaju. Radost zajedništva nakon euharistijske gozbe preselila se u blagovaonicu gdje se uz pjesmu i blagovanje nastavilo druženje. Iako ovo obilježavanje redovničkih jubileja nije onakvo kakvo smo naviknuti imati, ipak je imalo svoju posebnu čar. Mogle smo na jedan drugačiji način promišljati kako je svaka sestra darovana, da je njezin život u zajednici nit koja nadopunja i veže zalog za budućnost.

Našim smo svečaricama poželjele da ih Gospodin obdari svakim dobrom za sve što su učinile, a nama neka podari mudrost da prepoznamo i slijedimo ono što su one već odavno započele. Nada u bolje sutra svima nama treba. I vodstvo Duha.

s. Helena Rašić

Doživotno zavjetovanje

Dana 29. kolovoza na spomendan Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u provincijskom središtu na Lovretu doživotne zavjete položila je s. Marija Matanović. Predvodnik slavlja, uz pet koncelebranata, bio je provincijal franjevac trećoredaca fra Ivica Martinović, rodom iz župe Tolisa odakle dolazi i s. Marija.

U svojoj propovijedi fra Ivica je istaknuo kako je važno biti potpuno usmjeren na Krista, ne tražiti uzore u ljudima koji su slabi i grešni, nego se voditi samo onim što je Isus govorio i činio. Gledati u Krista znači drugima nositi radost života a u tome nam je uzor sv. Franjo po čijem Pravilu živimo.

Po doživotnim redovničkim zavjetima produbljuje se milost koju smo po krštenju primili, a izricanjem svojeg DA Gospodinu, doživotno sam obećala da ću se još više posvećivati živeći poslušno, siromašno i čisto u jedinstvu sa svojim zaručnikom Kristom. Posvećenost u redovničkom načinu života zahtjeva odricanje i prihvaćanje križa iz ljubavi prema Kristu. Međutim, on je taj koji nam pomaže na tome putu, stoga sam kao moto svojih doživotnih zavjeta izabrala citat: *Gospodin krijepi život moj* (Ps 54,6). Zahvalna sam mu što me je doveo do ovog čina potpunog predanja jer zaista je to njegova milost. U čestitci su mi mnogi poželjeli mir i ustrajnost - važno je ustrajati,

unatoč svim poteškoćama koje nas mogu stići u životu a u čemu nam je primjer Ivan Krstitelj koji je za Istinu i život dao.

Biti Kristova zaručnica za mene je nešto najljepše što sam mogla postati, i to zaista svim srcem želim i ostati, a kao znak pripadnosti i vjernosti Kristu primila sam prsten. Sudionici slavlja podijelili su sa mnom tu radost. Zahvalna sam svima koji su me molitvom podržavali i tako mojoj ustrajnosti doprinijeli. Najveća hvala i slava neka je nebeskom Ocu koji me je pozvao i u svemu krijepio. Hvala mu što je i lijepo slavlje providio unatoč Corona virusu. U njemu se na neki način nazire slika života u kojem se isprepliću pozitivni i negativni elementi ali i otkriva važnost usmjeravanja pogleda prema dobru, prema pozitivnome, jer Bog je onaj koji sve vodi samo je potrebno vjerovati. Vjerovati poput Abrahama i poći za njim.

s. Marija Matanović

JEKA IZ AFRIKE

Susret sestara juniorki

Početak srpnja u Luhwinji je održan susret za nas *starije* sestre juniorke a animirala ga je s. Françoise Balibuno, odgojiteljica i povjerenica sestara u Misiji. Nazivam nas *starijom skupinom*, jer je od deset sestara juniorki pet s iskustvom od tri ili više godina juniorata.

Ovaj susret primile smo u zahvalnosti kao mogućnost obnavljanja zajedništva i izmjene iskustva o redovničkom sestrinstvu, apostolatu, životu. Svaka od nas zadovoljna je svojim životom u zajednici, no uvijek ostaje pitanje kakvo svjedočanstvo dajemo drugima i je li ono za dobro svih? Svjesne smo da nam je molitva važna i da u njoj crpimo najveću pomoć za život po zavjetima koji su međusobno neraskidivo povezani. Iako se nerijetko učini da je lakše živjeti s osobama izvan zajednice, ne smijemo zaboraviti da je ono što živimo unutar

zajednice vrlo prepoznatljivo te se odražava i izvan njezinih okvira. U zajednici je naša evanđeoska hrana i snaga iz koje bi trebala proizlaziti i evangelizacija.

Nakon izmjene osobnih iskustava s. Françoise je održala izlaganje o temi *Redovnički život kao izlaz, prijelaz i iskorak usmjeren na Krista i Njegov plan*. Posvijestila nam je da je naš redovnički život iskorak te da je potrebno u svojoj nutrini iščitavati vlastite iskorake, oslušujući pritom i put svake pojedine. Pred nas je postavlja izazov živjeti evanđelje, živjeti s Kristom, ali i izazov udaljavanja. Ako ponekad posustanemo i naša vjera izgubi svoj žar, On nas poziva da počnemo uvijek iznova. Tako svaku životnu situaciju možemo prihvatiti kao milosno vrijeme za promjenu i dublju spoznaju razloga našeg postojanja i poslanja.

Papa Franjo odavno nas poziva da izađemo na periferije kako bismo susreli druge. Taj izlazak podrazumijeva sagledavanje stvarnosti, odricanje od samodopadnosti i oholosti te otvorenost za drugoga, za zajednicu. Biti pažljiv prema blišnjemu. Eto u tomu bismo se željele vježbati, a najprije živjeti u poklonstvu pravomu Bogu.

Kad su misionari stigli u naše krajeve našli su malene kuće, kolibe u kojima su se naši djedovi i bake klanjali dušama svojih predaka. Susrećući tada s punim poštovanjem ljude na periferiji, naviještali su im pravog Boga, Svevišnjega, Oca. Mi, prijanjajući uz njega, trajno se preispitujemo sprječavajući nas što da budemo potpuno Kristove. Koje nas želje sputavaju u služnji našem Kralju? Na koje zapreke nailazimo na putu redovničkog poziva koji smo slobodno izabrale? Da bismo došle do pravih odgovora

trebamo često plivati uzvodno ili, prema riječima voditeljice, protivno strujama svijeta. Ohrabrila nas je da se ne damo

povesti za onim što čine mnogi, nego da s pouzdanjem u Krista hodimo putem njegova evanđelja, gledajući uvijek naprijed.

s. Anny Furaha Kalumire

Duhovno zvanje - dar od Boga

Najveći milosni dar od Boga je naše duhovno zvanje, misao je sv. Klare koja nam je bila nadahnuće za obnovu redovničkih zavjeta naših sestara juniorki.

Nastojeći se prilagoditi zahtjevima u borbi protiv širenja virusa Covid-19, obnova zavjeta upriličena je tijekom misnih slavlja u našim trima zajednicama: 8. kolovoza u Bukavu-Muhungu zavjete su obnovile s. Clara Mungu-Oburha Marhegeko i s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze; 10. kolovoza u Bukavu-Ngubi s. Pascasie Nsimire Bigabwa, s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Françoise Ciragane Zihahirwa i s. Thérésite Nshobole Mufuliru; istoga dana u Luhwinji u ruke kućne predstojnice s. Noëlle Kajibwami, zavjete su obnovile s. Anny Furaha Kalumiri i s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume.

Obnova privremenih zavjeta na godinu dana svima nama je dana kao milosno vrijeme nutarnje obnove i radosti redovničkog zajedništva, koja je bila puno jača od Covida a osjetila se u plesu i pjesmi. Unatoč fizičkoj distanci, naša duhovna blizina nije se umanjila.

Pod okriljem milosnog pogleda sv. Klare, njene poniznosti i evanđeoskog siromaštva, tri postulantkinje započele su intenzivnije razlučivanje ovog milosnog dara duhovnog zvanja. Naime, tijekom molitve Srednjega časa na blagdan sv. Klare, povjerenica Misije s. Françoise Balibuno Ciza u našoj zajednici u Ngubi u odgojno razdoblje postulature primila je Victorine

Nzigire Balibuno, Bernadette Nsimire Rubenga i Sylvine Busime Kulimushi. U znak duhovnog hoda sa sv. Klarom i sv. Franjom sestra ih je obilježila znakom Tau kako bi u razlučivanju Božje volje i poziva rasle u obraćenju i življenju milosrdne Božje ljubavi koja nas sve spašava.

Okrijepljene molitvom i blagoslovom podijelile smo kolač sestre Jacqueline.

U radosnom i ustrajnom življenju ovog preuzvišenog dara od Boga, neka sv.

Klara svojim primjerom i zagovorom uvijek pomaže svima nama, a posebno u ovo vrijeme obilježeno virusom Covid-19 koji nas stavlja na preispitivanje vjere u Boga i povjerenja u brata čovjeka. Kao sv. Franjo i blagopokojni franjevac Eloi

Leclerc promišljajmo o postojanosti općeg ljudskog bratstva. Neka naši životi budu jasno *da* Bogu i bratu čovjeku.

s. Samuela Šimunović

Obnova zavjeta

Na blagdan sv. Lovre, đakona i mučenika u Bukavu-Ngubi tijekom misnog slavlja obnovile smo redovničke zavjete na godinu dana: s. Pascasie Nsimire Bigabwa, s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Françoise Ciragane Zihahirwa i s. Thérésite Nshobole Mufuliru.

Taj je dan za svaku od nas bio u znaku osobite Božje milosti. O snažene željom predanja, učinismo još jedan korak naprijed na putu nasljedovanja Krista u našoj Družbi. Preplavio nas je osjećaj kao prvog dana zavjetovanja te smo u tom istom opredjeljenju ponovno izrekle, potvrdile svoj DA Bogu koji nas uvijek privlači k sebi. Zahvalne na daru poziva sretno smo i zbog naših sestara koje nas prate i hrabre da budemo svjesne svoga redovničkoga identiteta.

Da, radost predanja Gospodinu u našim srcima je velika, ali smo svjesne da je pred nama još dug put. Sa sv. Pavlom i mi kažemo: *Braćo, ja nipošto ne smatram da sam već dohvatio. Jedno samo: što je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem, k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu* (Fil 3,13-14).

Božja milost neka nas i nadalje prati kako bismo mu, po primjeru Blažene Djevice Marije, mogle svakodnevno odgovoriti s potpunim predanjem.

s. Pascasie Nsimire Bigabwa i s. Antoinette Mapendo Barhafumwa

Seminar za djevojke

Nakon pet mjeseci izolacije i zaustavljanja svakodnevnih aktivnosti, u novim i prilagođenim uvjetima u Bukavu se napokon počeo buditi život, kao što se u proljetnim danima budi priroda: počele su se slaviti svete mise po župama, održavati nastava za završne razrede i fakultete, kao i mnoge druge aktivnosti zaustavljene pandemijom koronavirusa.

Zahvaljujući mogućnosti ponovnog rada, s. Emilienne Nankafu, animatorica duhovnih zvanja organizirala je u Bukavu-Muhungu od 17. do 19. kolovoza seminar za djevojke zainteresirane za redovnički život u našoj zajednici. Susretu na temu *Dođi i vidi* odazvalo se samo šest djevojaka iz okolnih župa, učenice četvrtih i petih razreda srednje škole.

Prva dva dana program seminara animirao je fra Crispen, župnik iz Nyantenda. U izlaganjima je istaknuo važnost osobnog osluškivanja duhovnog poziva i donošenja osobne odluke, te napomenu kako je onaj koji je pozvan istovremeno i poslan druge dovesti Kristu Učitelju. Treći dan program je animirala povjerenica Misije s. Françoise Balibuno Ciza, koja je naglasak stavila na obraćenje sv. Franje i njegovo razlučivanje volje Božje, povezujući ga pritom s našim traganjem i razlučivanjem.

Zanimljivo je bilo slušati iskustva djevojačka iz udaljenih župa gdje ne djeluju naše sestre. Zahvaljujući knjižici u kojoj su predstavljene sve redovničke zajednice prisutne u Bukavuu, pa tako i naša, njih su k nama

privukle franjevačke molitve i način na koji je predstavljena naša zajednica. Očito nam je: Franjin način življenja evanđelja uvijek nadahnjuje i vodi Kristu.

Lijepo je bilo vidjeti kako mlade djevojke pokazuju interes za redovnički život i našu zajednicu. Drago nam je da su iskazale veliko zadovoljstvo bogatim trodnevnim duhovnim sadržajem i nadamo se da je sjeme ovog susreta u njima naišlo na plodno tlo.

Mladi su uvijek novi život i novo rađanje. To nas raduje. Tomu se nadamo i u našoj zajednici.

s. Emilienne Nankafu

Čovjek je najveća slava Bogu

Usljed popuštanja epidemioloških mjera, nakon više od četiri mjeseca sestrinski je obrazovni centar *Cinyabuguma* ponovno otvorio vrata svojim polaznicima, radosno i s oprezom. Dječji smijeh i glasovi opet su ispunili dvorište sestrinske zajednice u Bukavu-Nguba, kao što smo i priželjkivale.

Poštujući mjere Centar je tijekom kolovoza radio samo s polaznicima završnih razreda koji pohađaju tečaj krojenja i šivanja te onima iz dopunske osnovne škole, sve kako bi im se omogućilo da završe trogodišnje školovanje. Završni stručni ispit iz krojenja i šivanja upriličen je u Centru od 18. do 20. kolovoza ove godine, a pristupilo je i svoju stručnost predstavilo 15 djevojaka, od kojih je 13 uspješno završilo ispit.

Članovi ispitne komisije bili su predstavnicima iz državnog ureda za stručno obrazovanje u obrazovnim centrima u našoj provinciji *Divas*, predstavnicima biskupijskog ureda za promicanje i napredak žene *Olame* te dvije naše sestre kao nastavnice i predstavnice zajednice.

Prvog dan pristupnice su polagale teoriju iz osnovnih predmeta: tehnologija krojenja i šivanja, domaćinstvo, marketing, vjeronauk te moralna obuka življenja i ponašanje u društvu.

Drugi dan je svaka učenica trebala za sebe skrojiti i sašiti zadani model suknje i tradicionalne ženske bluže (*lubaya*). Svaka je odjenula što je sašila te tako prezentirala komisiji. Ocjenjivala se brzina, preciznost, urednost i stručnost.

Treći dana bio je ispit iz kuhanja. Sudionice su pripremile zadani jelovnik: kolač, fritule (*benye*), meso u umaku od mrkve, prilog od balancana i tradicionalno jelo *buntu* (palenta od brašna manyoka i kukuruza).

Kako je lijepo bilo vidjeti ponos i veselje na licu mladih djevojaka kad su uspjele pokazati svoju stručnost, usprkos višemjesečnoj obustavi obuke i nemogućnosti učenja. Ne zaboravimo, polaznice našeg Centra su djevojke koje dolaze iz teških obiteljskih prilika. Najčešće se bore za život radeći kao sluškinje u bogatim obiteljima u gradu, a omalovažavanje u dostojanstvu žene njihova je svakodnevnica. Utoliko je još značajniji njihov uspjeh i samopouzdanje koje su osjetile.

Odgoj i znanje koje im nudimo mi sestre plod je bogatstva karizme Školskih sestara franjevaka Krista Kralja, upravo po tome što im ne dajemo samo stručno znanje i pouku već im prvenstveno nastojimo posvijestiti i podići razinu osobnog samopoštovanja, ojačati svijest njihove vrijednosti u obitelji i društvu. Stoga im završni ispit u centru *Cinyabuguma*, u tom pogledu, daje značajnu moralnu podršku i neku nutarnju nemjerljivu „potvrdu“ ljudskog dostojanstva.

Druga grupa polaznika Centra su učenici dopunske osnovne škole u dobi od 9 do 18 godina. Oni iz brojnih razloga, a najčešće zbog siromaštva i obiteljskih problema, nisu mogli pohađati redovnu školu sa svojim vršnjacima. Tijekom tri godine nastave s njima se prolazi školski program od šest godina. Finalisti, njih 24, zajedno su sa svim učenicima završnih razreda 26. i 27. kolovoza polagali malu maturu. Možete zamisliti njihovo veselje i ponos zbog toga što i oni mogu polagati državni ispit u školskim klupama i to zajedno s učenicima koji dolaze iz bogatih i poznatih škola u gradu.

Njihov uspjeh i nama je izvor radost i blagoslova u apostolatu koji ostvarujemo također zahvaljujući dobročiniteljima, uz moralnu i materijalnu potporu. Draga nam je rečenica sv. Ireneja: *Najveća slava Bogu je čovjek koji svjesno živi svoju vrijednost i dostojanstvo*. Naš rad upravo nastoji podići sve koji su zbog raznih životnih situacija izgubili svijest svoje vrijednosti, a društvo ih zbog toga još više iskorištava i krade im sretniju budućnost. U zajedništvu s dobročiniteljima mi to nastojimo mijenjati.

Neka je svaki čovjek i naša skrb o njemu hvala i slava Bogu!

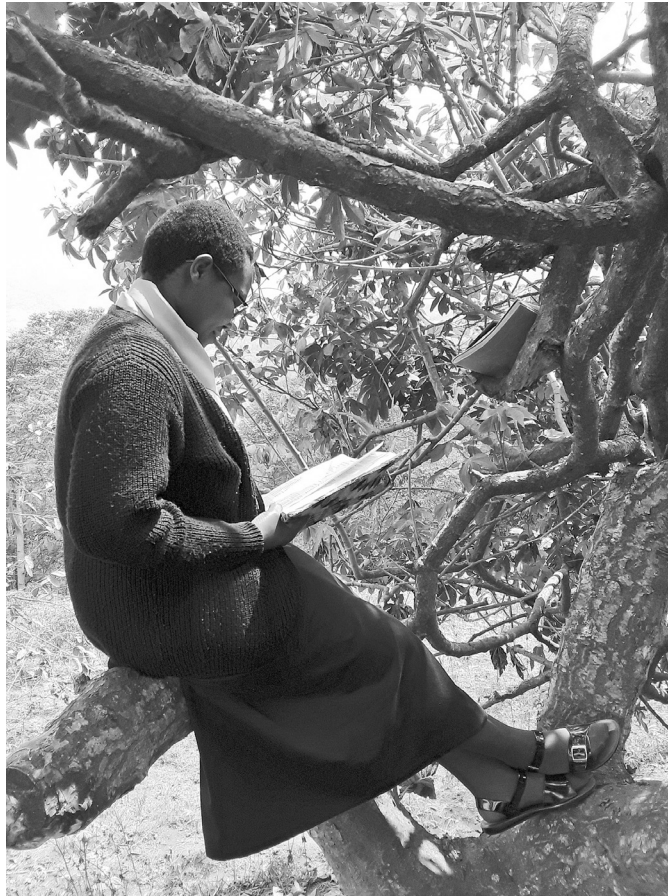
s. Antoinette Mapendo Barhafumwa

Duhovne vježbe

U zajednici u Luhwinji od 22. do 29. kolovoza održane su duhovne vježbe na kojima je sudjelovalo devet sestara i dvije novakinje. Voditelj o. Cyrille, DI, temu *Dođi i vidi* podijelio je u nekoliko podtema, dajući tako svakom danu novi tematski smjer.

Na početku duhovnih vježbi pojasnio je važnost prihvaćanja sebe i drugog onakvim kakav jest, a uvijek je drugačiji od mene. Istaknuo je da upravo to prihvaćanje pomaže otkriti i Boga koji je drugačiji. Potom je uslijedilo promišljanje o grešnosti u koje nas je uveo pojašnjavajući povijest Davidova grijeha. Kako grijeh nema zadnju riječ, nego Božje milosrđe koje podrazumijeva oprost, o. Cyrille nam je dva dana govorio o važnosti življenja oprosta te da ljubav treba biti snažnija od osvete. Pomirenje i djelotvorna evanđeoska ljubav prema neprijateljima nužni za zdrav (su)život, bitna su obilježja kršćanstva. Na primjeru poziva

prvih učenika posvijestio nam je osobni poziv, vodio u razmatranju Kristove muke i smrti a približio nam je i susrete s Uskrslim Isusom.

U završnici duhovnih vježbi voditelj je stavio naglasak na svjedočko življenje vjere, podsjećajući nas da smo mi danas *sol zemlje* i *svjetlo svijeta* (usp. Mt 5,13s).

U svemu što nam je objašnjavao uvidjela sam važnost življenja osobnog iskustva i to bez pritiska ili forsiranja sa strane, od nekog drugog. Osobno iskustvo važno je za rast u zrelosti i samopoštovanju. Kako bismo uistinu mogle biti potrebite sol i svjetlost ovom svijetu valja nam se ispunjati franjevačkom radošću i u tom raspoloženju duha prenositi i svjedočiti Božju riječ.

s. Clémentine Munyerenkana, *novakinja*

Početak novicijata

Dana 16. rujna, uoči blagdana Rana sv. Franje, povjerenica sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza, primila je u novicijat tri postulankinje. Obred ulaska u novicijat bio je uklopljen u molitvu Večernje u redovničkoj zajednici u Bukavu-Ngubi, kući novicijata. Prenosimo vam iskustva sestara novakinja.

Dan ulaska u novicijat za mene je bio sasvim poseban. Radost i svečarsko slavlje ushitali su moje srce jer mi je Gospodin dao milost da sam ga dočekala u zdravlju, svjesna opasnosti od koronavirusa.

Kad se prisjetim svoga dolaska u samostan, prvih dana ulaznja u redovnički odgoj, rasta u vjeri te straha hoću li se prilagoditi životu s drugima, ne mogu se do kraja nadiviti velikoj milosti početka novicijata. Zahvalna sam Bogu za pouke i savjete koje sam primila u razdoblju kandidature i postulare. Sve što sam primila doprinijelo je mom rastu u vjeri i učvršćivanju zvanja.

Svjesna zahtjevnosti nove etape redovničkog odgoja, računam na Božju milost te pomoć sestara kako bih i nadalje mogla rasti u zvanju u ovoj Provinciji i Družbi.

s. Julienne Tulinabo Muderhwa

Početak novicijata za mene je bio dan velike i neopisive radosti koja se prelijevala iz mog srca, djelovala u meni i činila da donosim odluke. Najvažniji poticaj koji sam osjetila bio je još više ljubiti Isusa i još više se vezati za njega. Želim uroniti u razmatranje Svetog pisma kako bih još bolje raspoznala svetu Božju volju.

Milina koju sam osjećala učinila me spremnom za prihvaćanje bilo kojega apostolata u kojemu, djelatnim življenjem

sestrinske ljubavi, želim Boga svjedočiti i naviještati. Sve je to bio plod nekog osobitog osjećaja njegove prisutnosti i blizine koja mi se učinila drugačijom od bilo kojeg dosadašnjeg iskustva.

Neka radost, koju iskusih taj dan, bude uvijek sa mnom i moj će život biti tkan Božjom milošću.

s. Edith Rhumukuze Baguma

*Kako ću zahvalit Gospodinu za sva dobročinstva što mi je učinio?
(Ps 115,12)*

Kad sam oblačila novicijatsku uniformu u sebi sam molila *Gospodine, obuci me u novog čovjeka*, a tijekom molitve Večernje, u meni je odjekivao tekst Himna dotičnoga dana *Učini Gospodine moj hod čvrstim na mom putu, želim te slijediti do križa*. On mi se činio osobito podudarnim s riječima iz naše molbe za primanje u novicijat: *Naučite nas slijediti Krista sve do križa*. Kako sam ovu rečenicu iz molbe meditirala dva dana prije ulaska u novicijat, himan sam pjevala s velikim poštovnjem i pobožnošću.

Primanje znaka *tau* Družbe i riječi koje su pratile taj događaj još su više umnožile moj ushit i ponos pripadnosti našoj Družbi.

Po završetku molitve Večernje i obreda ulaska u novicijat ispred kapelice nas je dočekala pjesma, ples, radost sestara, postulantkinja i kandidatkinja. Osjećala sam se prihvaćenom ne samo u redovničkoj obitelji, već i u nebeskoj, na čemu sam osobito zahvalna sestrama koje su nam iskazale ljubav i dobrotu.

s. Bernardine Ntamungu Balamba

Novicijat – nezaboravno vrijeme

Bogu hvala za vrijeme novicijata koji je za nas započeo i završio na blagdan Rana sv. oca Franje. To odgojno razdoblje za mene i moju kolegicu s. Clémentine ostati će nezaboravno po suživotu sa sestrama s kojima smo iskusile kršćanske vrijednosti, posebno one koje se odnose na Bogu posvećeni život.

U ovoj redovničkoj obitelji osjetile smo ljubav i brigu sestara a u trenutcima rekreacije radost i smijeh. Od svega na mene je poseban dojam ostavilo zajedništvo sestara obilježeno jednostavnošću i međusobnim poštovanjem te njihova zauzetost i požrtvornost u apostolatu. To je za nas važno i snažno svjedočanstvo.

Novicijatska pouka pomogla nam je produbiti odnos s Kristom, posebno kroz molitvu, osobnu i zajedničku. Rad na duhovnosti potaknuo nas je da čeznemo više upoznati i ljubiti Krista, prepustiti se Njegovoj milosti. Produbile smo i spoznaju o karizmi Družbe, u kojoj smo se pronašle i prepoznale. Želimo je iskreno živjeti i tako se ostvarivati kao osobe u čemu će nas voditi Pravilo trećeg reda sv. Franje i naše Konstitucije. Zvoljele smo jedno i drugo jer nas potiče na kontemplaciju, malenost (poniznost), siromaštvo, obraćenje, pokoru. Nastojat ćemo to ugraditi u svoj život i kao takve biti nositeljice i graditeljice mira. Imale smo odličnu pouku za življenje evanđeoskih savjeta. Sve naučeno u nama je raspirilo ljubav prema Kristu koga želimo slijediti.

Naš redovnički odgoj bio je obilježen i obogaćen brojnim susretima i izmjenom iskustava s odgajanicama drugih redovničkih zajednica s kojima smo, u organizaciji Internovicijata, sudjelovale na predavanjima, seminarima i duhovnim obnovama.

Nažalost ni nas nije zaobišla pandemija koja je zahvatila i ranila cijeli svijet. Zahvaljujemo Bogu na njegovoj zaštiti jer smo je iskusile i u toj neobičnosti življenja koju smo iskoristile na dobro - za razlučivanje redovničkog poziva. Tako se i u radosnim i teškim trenucima učvršćivala naša vjera, jedinstvo s Bogom i osjećaj pripadnosti Provinciji i Družbi.

Iskreno smo zahvalne sestrama koje su se pobrinule da imamo plodonosne dane redovničkog odgoja kao i za iskazano povjerenje pripuštanja polaganju prvih redovničkih zavjeta, po kojima postadosmo članice provincije Presvetog Srca Isusova. Ujedinjene u molitvi i nasljedovanju Krista predajmo mu se sestre do kraja, za dobro Družbe i siromaha u društvu

s. Rosine Neema Kulimushi

Slavlje prvih redovničkih zavjeta

Na blagdan Rana sv. oca Franje tijekom misnog slavlja u kapelici zajednice u Bukavu-Nguba, kući novicijata, s. Rosine Neema Kulimushi i s. Clémentine Munyerenkana Matabaro položile su prve redovničke zavjete. Euharistijsko slavlje predvodio je biskupov zamjenik mons. Emil Mushosho uz koncelebraciju osam svećenika i jednog đakona. Zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza. Donosimo iskustva novozavjetovanih sestara.

Dana 17. rujna dovršila se godina moga novicijata i to na najljepši mogući način – prvim redovničkim zavjetovanjem. Dva svetopisamska teksta najprikladnije izražavaju kako sam se osjećala: *Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo!* (Lk 1,49) i *Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego iz krila majčina izađe, ja te posvetih, za proroka svim narodima postavih te* (Jr 1,5).

Zahvalna sam Bogu što je svrnuo svoj pogled na mene i pozvao me da ga slijedim, ne obazirući se na moje slabosti. Sveto je ime Njegovo! Od majčine utrobe on me izabrao i čuvao za sebe. Neka je blagoslovljen do vijeka! Velika me radost ispunjala dok je moj dugogodišnji san postajao stvarnost. Ubuduće pripadam potpuno Kristu. Preostaje mi tražiti ga neprestano i nastojati kako ga sve više i više ljubiti, živjeti samo

za Njega. O, moj Bože!, koje li radosti i blaženstva biti zaručnica Kristova.

Premda u zanosu, znam, kao što je i predvoditelj misnog slavlja naglasio u propovijedi, da pripadati Kristu ne isključuje poteškoće i svjesna sam da ga trebam slijediti do križa. Sigurnost koju nosim u sebi jest njegova stalna prisutnost i vjernost. On će mi biti snaga u teškim životnim situacijama. On koji me poziva da ga slijedim dat će mi i snagu.

Tijekom mog redovničkog odgoja pratile su me broje osobe, pomogle mi pročistiti motivaciju za redovničkim životom. Za vrijeme obreda mislila sam u zahvalnosti na njih kao i na sve one koje će me dalje pratiti u mom rastu i preko kojih ću moći otkrivati Božju volju. Iskreno sam zahvalna sestrama koje su prihvatile da polaganjem zavjeta postanem jedna od njih. One su dale sve od sebe kako bih se za dan zavjetovanja

mogla pripremati u molitvi i kako bi taj slavljenički dan provela u radosti. Bog blagoslovio svaku od njih.

Ljepoti euharistijskog slavlja doprinijeli su anđeoski glasovi naših kandidatkinja, postulantkinja, novakinja i sestara. Ali ne samo to. Sve su učinile da *fešta* bude super organizirana. Bilo je ukusne hrane i veselog plesa. Neka svaku od njih Gospodin vodi i pomogne im reći i živjeti DA Njemu. Hvala i vama, sestre koji ste daleko, ali ste nas tijekom redovničkog odgoja i na dan slavlja pratile ljubavlju i molitvom.

Svjesna svog *novog rođenja* u krilu redovničke obitelji, i znajući da je preda mnogom još dug put, preporučam se, drage sestre, u vaše molitve kako bih mogla biti vjerna ljubavi Božjoj i svom obećanju, jer sama bez Božje milosti ne mogu to ostvariti. Želja mi je biti sestra po Isusovu srcu i živjeti za Njegovu sve veću slavu, a u molitvama uprisutnjujem obje obitelji: rodnu po krvi i redovničku po izabranju.

s. Rosine Neema Kulimushi

Dan prije polaganja prvih redovničkih zavjeta osjećala sam strah koji me pratio sve do početka procesije uoči misnog slavlja. Strah me čak ispunio nekom laganom groznicom. No i tada je radost pripadnosti našoj redovničkoj obitelji za mene bila velika. Ova me pripadnost ispunila mirom i milošću, a u evanđelju i homiliji našla sam ohrabrenje. Isus me po evanđelju pozivao da uzmem svoj križ i slijedim ga. Kako bih vjerno nosila svoj križ i ostvarila potpuno predanje Bogu, trebam živjeti zavjet poslušnosti, siromaštva i čistoće. Silno sam radosna da po redovničkim zavjetima pripadam ovoj franjevačkoj obitelji.

Nakon misnog slavlja uslijedilo je obiteljsko slavlje za sestrinskim stolom. Posebno me se dojmilo kako je *fešta* protekla u jednostavnosti i sestrinskoj radosti. Razveselila me i čestitka s. Klare Šimunović, vrhovne predstojnice, u kojoj je s nama podijelila radost što smo dio franjevačke zajednice. Bogu hvala za sve i neka nas sve prati Njegov blagoslov.

s. Clémentine Munyerenkana Matabaro

Hodočašće u svetište Lukananda

Dana 21. rujna tri postulantkinje, tri novakinje i dvije sestre juniorke iz zajednice u Bukavu-Nguba te odgajateljica s. Samuela Šimunović, hodočastile smo u svetište Lukananda u župi Nyangezi, u blizinu Bukavu-a.

Večer uoči hodočašća imale smo posebnu pripremu. S. Samuela nam je predstavila značenje i važnost hodočašća u životu vjernika. Kako bi naše hodočašće proteklo u

najboljem redu podijelile smo uloge. Tako smo dobile skupinu za animiranje molitve, sestru odgovornu za izbor puta i odredišta za povremeni odmor. Brigu oko nabavke preuzela je ekonomica hodočašća.

Poslije zajedničke molitve Jutarnje započele smo hod prije kojega nas je oduševila spretnost i ljubav s. Mislave koja nam je pripremila sve potrebno za put. Napustile smo Ngubu ujutro u šest sati a u Svetište

smo došle u 14 sati. Dakle, osam sati hoda. Gdje je bilo moguće išle smo kroz sela i polja prijekim putem izbjegavajući glavnu cestu, koja je puna kamiona a ujedno je i duža ruta. Prolazeći kroz naselja imale smo prigodu susretati ljude. Mnogi nisu krili svoju radost vidjevši nas da prolazimo kroz njihova naselja. Među njima je bio jedan stariji čovjek koji je sjekao drva za domaćinstvo te nam je pripremio „hodočasničke

štape“ kako bi nam olakšao teret dugog hoda. I zbilja, dobro su nam došli. Neki ljudi su nas hrabрили, a djeca bi obično istrčala na put i gledala nas s velikim čuđenjem i zanimanjem. Bilo je među njima i onih koje su doviknule da će biti kao mi, redovnice kad narastu. Bilo je i onih koji su nas s podsmjehom promatrali i pokušali nas obeshrabriti, ali se mi nismo dale smestiti smo se ljutile zbog toga. S osmijehom

bi ih pozdravile i mirno nastavile svojim hodočasničkim putem.

Dok smo hodile prema Svetištu izmolile smo sva četiri otajstva Gospine krunice i pjevale Marijanske pjesme. Molitvu su pratile različite nakane. Htjele smo uključiti i Bogu preporučiti što više ljudi, naše sestre, obitelji, siromahe, bolesne, napuštene.

Na našem odredištu dočekaao nas je o. Damien, svećenik zadužen za prijem hodočasnika i organiziranje liturgije. On je predvodio euharistijsko slavlje u koje smo stavile svoju zahvalnost Bogu za sve milosti primljene u redovničkom odgoju, za dar prvih redovničkih zavjeta s. Rosine i s. Clémentine, za početak novicijata s. Bernardine, s. Edith i s. Julienne te početak postulature Sylvine, Victorine i Bernadette.

Misna čitanja i molitve tog dana bile su od blagdana sv. Mateja, apostola i evanđelista te su se izvrsno uklopile u naše hodočašće. Svećenik nas je u propovjedi podsjetio da je cijeli život jedna zahvala za dar života.

Pozvao nas je na življenje zajedništva i svjedočenje mira, te po primjeru sv. Mateja na odricanje od svega što nas sprečava u slobodnom nasljedovanju Krista. Naglasio nam je da sve naše aktivnosti imaju izvor u Bogu, ali isto tako i konačni cilj u Njemu samome.

Nakon misnog slavlja ostale smo u klanjanju pred Presvetim Sakramentom. Posjetile smo i grob prvog misionara o. Josepha Van der Haeghe, iz družbe Misionara Afrike, koji je 1906. godine došao u naš kraj naviještati Evanđelje. Unatoč umoru bile smo presretne što smo uspjele doći do cilja i primiti obilje milosti Božje.

Kad je došlo vrijeme za povratak bile smo već tako umorne. Opet nas je oduševila sestrinska ljubav i pažnja. Iz Nyantende je po nas došla s. Immaculée, te nas odvezla u Ngubu. Naš povratak pratila je pjesma u znak zahvale Bogu za sve milosti dana. Neka Mu je hvala i slava!

s. Clémentine i Sylvine, *postulantkinja*

Proslava svetkovine svetoga Franje

Već dugi niz godina u našoj Nadbiskupiji običavamo proslaviti svetkovinu sv. Franje u krugu cijele franjevačke obitelji. Ove godine bilo je to malo drukčije - svečanije.

Obred Preminuća sv. Franje slavili smo u Nyantende, OFM. Svi franjevački ogranci bili su prisutni i predstavljeni. Radost je bila naći se u zajedništvu, skupa moliti i pjevati i tako častiti našeg svetog oca i utemeljitelja.

Na samu svetkovinu misa je počela u 10.30 sati u novoj, još nedovršenoj, crkvi Naše Gospe od Konga Nyantende. Misu je predslavio generalni vikar u koncelebraciji 20 svećenika. Mi Školske sestre iz sve četiri zajednice nazočile smo u punom sastavu. Osobito nam je bilo stalo ovaj put sudjelujelovati jer smo željele i na taj način uzveličati dan našim slavljenicama.

Naime, dvije sestre u zahvalnosti obilježavaju 50 godina vjernosti Gospodinu u redovničkom pozivu, s. Mirjam Penić i s. Mirabilis Višić. Nažalost, s. Mirjam je radi zdravlja morala oputovati u Europu pred dva-tri tjedna te nije bila nazočna. Druge dvije sestre, s. Françoise Balibuno Ciza i s. Noëlla Kajibwami slave 25 godina redovništva što nam je na poseban način važno jer se time obilježava i 25 godina novicijata u Bukavuu.

Tijekom euharistijskog slavlja generalni vikar zamolio je s. Mirabilis da narodu Božjem posvjedoči kako se osjeća nakon toliko godina služenja Gospodinu, naročito u dugogodišnjem misijskom životu. U kratkim crtama zahvalila je Bogu za dar života, za redovnički poziv koji im je uputio i u kojem podržava s. Mirabilis sve sestre u Misiji. Na stazi redovničkog opredjeljenja uvijek treba moliti, jer se u molitvi pronalazi snaga za nastavak puta. Dakako, treba znati pravac u kojem ideš i - nikad se ne umoriti; u Gospodinu je naša snaga i smisao.

s. Mirabilis Višić

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

S. M. Koleta Lijović, živjela 88 godina, u Družbi 64 godine preminula 5. kolovoza 2020., Kloštar Ivanić

S. M. Anastasia Benítez Valiente, živjela 96 godina, u Družbi 67 godina preminula 30. kolovoza 2020., Asunción - Paraguay

S. M. Cristina Silva, živjela 63 godine, u Družbi 35 godina preminula 7. listopada 2020., Formosa, Argentina

Rodbina sestara

Ivica Dadić, brat naše s. Erike, preminuo 10. srpnja 2020.

Dragica Kovačević, sestra naše s. Konzulate, preminula 22. srpnja 2020.

Marija-Ljubica Lučić, majka naše s. Jozefe, preminula 3. kolovoza 2020.

Ilija Damjanović, brat naše s. Damjane, preminuo 11. rujna 2020.

Danko Kustura, brat naše s. Ljubomire, preminuo 27. rujna 2020.

Zahvala

Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima...
(Rimski misal, Predslovlje pokojničko, I.)

Predano i tiho kako je i živjela, 3. kolovoza 2020., moja draga majka ovaj život zamijenila je vječnim. Bila je žena vjere i čvrstog pouzdanja u Božju „providencu“, kako je običavala reći, majka u čijoj se blizini svatko osjećao prihvaćenim i voljenim. Osvajala je jednostavnošću, neposrednošću i gostoprimstvom. Krhka i narušenoga zdravlja ustrajno je svjedočila kako se strpljivo nosi i podnosi sve što dobri Bog kroz život povjeri.

Drage sestre, hvala vam u ime moje i u ime moje obitelji što ste svojim molitvama i osobnim dolaskom ispratili dragu nam majku na posljednje zemaljsko počivalište. Hvala svakoj od vas za izraze sućuti i podrške. Nedostaje u svemu što smo s njom bili i imali, a moleći za pokoj njezine duše, preporučujemo je i u vaše molitve.

Vaša s. Jozefa Lučić

PRILOZI

Imenovanje nadbiskupa koadjutora Splitsko-makarske nadbiskupije

Papa Franjo imenovao je na blagdan sv. Benedikta 11. srpnja 2020. godine dosadašnjeg Porečkog i Pulskog biskupa mons. Dražena Kutlešu nadbiskupom koadjutorom Splitsko-makarske nadbiskupije, a dosadašnjeg Hvarskog biskupa i Generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije mons. Petra Palića za Mostarsko-duvanjskog biskupa i Apostolskog administratora Trebinjsko-mrkanske biskupije.

Splitsko-makarski nadbiskup metropolit Marin Barišić 11. srpnja obratio se javnosti povodom imenovanja mons. Dražena Kutleše splitsko-makarskim nadbiskupom koadjutorom.

Na početku obraćanja nadbiskup Barišić istaknuo je kako je u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji 187 župa, bogoslovno sjemenište, 2 mala sjemeništa, Katolički bogoslovni fakultet, klasična gimnazija, sjedište 1 muške redovničke provincije i 4 ženske redovničke zajednice te dodao kako ulazi „u godine kada je sve teže popratiti tolike obaveze i događanja. Nije tajna da se s godinama i zdravlje pomalo pogoršava. Imajući sve to u vidu molio sam Svetog Oca da mi providi dodatnu pomoć u upravljanju Nadbiskupijom. Papa Franjo je prihvatio moju zamolbu i odgovorio imenujući danas mons. Dražena Kutlešu dosadašnjeg biskupa porečkog i pulskog nadbiskupom koadjutorom Splitsko-makarske nadbiskupije.“

Nadbiskup je zatim uputio svoje zahvale. „U ovom trenutku moram izreći zahvalnost Trojedinom Bogu koji me je pozvao u svećeništvo i kojim me je izabrao da vodim ovu mjesnu Crkvu. Zahvaljujem Blaženoj Djevici koju osobito častimo u Solinu, Sinju i Vepricu na majčinskom zagovoru pred licem Božjeg milosrđa.“

„Izričem zahvalnost rimskim prvosvećenicima sv. Ivanu Pavlu II., koji me je pred 27 godina imenovao pomoćnim biskupom mons. Anti Juriću, a zatim prije 20 godina nadbiskupom metropolitom splitsko-makarskim, i što je 1998. godine pohodio našu nadbiskupiju – događaj koji nam trajno ostaje u živom sjećanju. Sinovska hvala papi Franji koji providnošću Božjom danas vodi Kristovu Crkvu što je prihvatio moju molbu i dodijelio mi nadbiskupa koadjutora koji će nastaviti voditi našu Nadbiskupiju kao moj nasljednik tj. kao nasljednik sv. Dujma.“

„Ujedno zahvaljujem i predstavniku Svetog Oca apostolskom nunciju u Republici Hrvatskoj mons. Giorgiu Lingui što je delikatnu proceduru izbora nadbiskupa koadjutora vodio i pratio velikom pažnjom.“

„Zahvaljujem bratu biskupu Draženu što je prihvatio imenovanje i što će doći u Split služiti vjernicima ove najstarije biskupije u Hrvatskoj. Drago mi je što je Božja providnost izabrala biskupa Dražena jer ga poznajem kao mladog čovjeka, vrijednog radnika, dobrog svećenika i iskusnog biskupa. Osim što su drevne biskupije na tlu Hrvatske, Split i Poreč baštine

naslijeđe mučenika iz prvih kršćanskih vremena. Iz Crkve sv. Mavra i istarskih mučenika biskup Dražen dolazi u Crkvu sv. Dujma i solinskih mučenika. Likovi ovih naših svetih mučenika rese u mozaiku kapelu sv. Venancija u krstionici papine katedrale – Lateranske bazilike u Rimu. Radujem se suradnji s nadbiskupom Draženom i primam ga iskrena i otvorena srca.“

Mons. Barišić zatim je zahvalio, kako je rekao, „prvim suradnicima biskupa“ – svećenicima redovnicima i redovnicama. Osobito je zahvalio svetom svećenstvu: vjernicima u Nadbiskupiji.

Također, zahvalio je i čestitao hvarskom biskupu Petru Paliću na imenovanju mostarsko-duvanjskim biskupom i trebinjsko-mrkanskim apostolskim upraviteljem. Poželio mu je „obilje Božjeg blagoslova u pastirskoj službi u susjednim i izazovnim hercegovačkim biskupijama“.

Kazao je kako se nada da će mons. Kutleša novu službu preuzeti početkom rujna. „Danas mi se rodio sin“, rekao je objašnjavajući kako je novi koadjutor njegov nasljednik.

<https://ika.hkm.hr/novosti/nadbiskup-barisic-danas-mi-se-rodio-sin/>

Biskupsko ređenje mons. Ante Jozića

Mons. Ante Jozić, apostolski nuncij u Bjelorusiji, zaređen je za naslovnog nadbiskupa Cisse u srijedu 16. rujna u novoj župnoj crkvi Svete obitelji Gospina prasnvetišta u Solinu. Zaredio ga je državni tajnik Svete Stolice kardinal Pietro Parolin, a suzareditelji su bili splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić i nadbiskup koadjutor Dražen Kutleša. Prezbiteri pratioci bili su: don Josip Dukić, stariji, prof., ravnatelj Nadbiskupske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ u Splitu, koji je ređeniku bratić po majci, i dr. don Josip Dukić, mlađi, daljnji rođak, profesor na Katedri crkvene povijesti na splitskom KBF-u.

Riječ pozdrava i dobrodošlice uputio je domaćin nadbiskup Marin Barišić, zahvalivši prije svega državnom tajniku pape Franje što je po drugi put u kratkom vremena posjetio Split, a treći put Hrvatsku. „Uzoriti, svi smo bili ugodno iznenađeni kada ste, uz tolike svoje obveze, došli posjetiti u splitskoj bolnici mons. Antu koji je bio životno ugrožen u prometnoj nezgodi. Doista naša Crkva je obitelj s ljudskim i kršćanskim licem. To svjedočite opet danas u svečanom i radosnom događaju kada, uz brojne obveze i dodatnu zapreku pandemije koronavirusa, predsjedate ovim euharistijskim slavljem u ulozi glavnog zareditelja našega don Ante. Hvala Vam na ovoj gesti ljudske blizine i hrabre evanđeoske ljubavi koju očitujete ne samo prema svojim suradnicima, u ovom slučaju mons. Anti, nego i prema Crkvi Božjoj u hrvatskom narodu. Gospodine Kardinale, dok u ovom svečanom slavlju zahvaljujemo na Vašoj nazočnosti u našoj sredini, molimo Vas da, kao najbliži suradnik Svetoga Oca, prenesete naše iskrene molitve i pozdrave te sinovsku zahvalnost papi Franji.“

Splitski metropolit podsjetio je da je jedan Petrov nasljednik, papa Grgur VII., 8. listopada 1075. godine poslao „svoga legata – apostolskog nuncija – upravo u Solin, koji je u krunidbenoj bazilici svetoga Petra i Mojsija u ovom gradu okrunio hrvatskog kralja Zvonimira. Danas, u našem marijanskom Prasvetištu na Gospinu Otoku, u novoizgrađenoj i posvećenoj crkvi Svete Obitelji, za koju ćemo zatražiti naslov basilica minor, zahvaljujemo Bogu i Blaženoj Djevici Mariji te smo ponosni što će mons. Ante, svećenik ove nadbiskupije biti novozaređeni nadbiskup u službi Svete Stolice kao papin delegat – nuncij. “Svoj je pozdravni govor mons. Barišić završio riječima: „Neka epikleza pod simbolom Presvetog Trojstva, po polaganju Vaših ruku, don Antu obdari darom punine svetoga reda, za njegovo predano služenje u Crkvi – Božjoj obitelji, a nama svima bude na radost, ponos i poticaj življenja Radosne vijesti spasenja u svom pozivu i poslanju.“

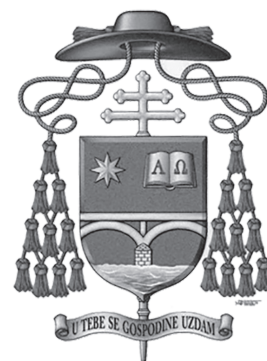
Nakon što je pročitano Evandjelje, uslijedila je liturgija biskupskog ređenja: otpjevan je himan *O dođi, Stvorče, Duše Svet*, prezbiteri pratioci dopratili su izabranika pred sjedalo biskupa glavnog zaređitelja, pročitani su Apostolski nalog na koji su svi dali pristanak za izbor biskupa poklikom *Bogu hvala*.

Budući da je mons. Joziću dva puta bilo odgođeno ređenje (zbog prometne nesreće i zbog pandemije) kardinal Parolin je započevši propovijed kazao: „Dragi mons. Ante, zahvaljujemo Gospodinu koji te je u trenutku kušnje pohodio svojom utjehom i koji ti danas daje, po biskupskom ređenju, da mu budeš suobličen u najvišem stupnju svećeništva. Dijelimo ovu radost s tvojom obitelji i prijateljima te s biskupijom iz koje potječeš.“ Danas, nastavio je kardinal Parolin obraćajući se mons. Joziću, „dok budeš primao sveti red biskupstva, ti ćeš očitovati pred Crkvom spremnost da preuzmeš obvezu čuvanja pologa vjere čistim i cjelovitim, da izgrađuješ Tijelo Kristovo koje je Crkva, ustrajavajući u njezinom jedinstvu, da vjerno slušaš Papu, da se s očinskom ljubavlju brineš za Božji narod, da uvijek budeš gostoljubiv i milosrdan prema siromašnima i svima onima kojima je potrebna utjeha i pomoć, da tražiš izgubljene ovce kako bi ih vratio natrag u Kristov ovčinjak te da se neumorno moliš Svemogućem Bogu za njegov sveti narod.“

Osvrnuvši se na imenovanje mons. Jožića i apostolskim nuncijem u Bjelorusiji, naglasio je da je pozvan „biti Papin glas u državama i Crkvama u koje si poslan, sa zadaćom da objavljuješ, širiš i, ako je to potrebno, braniš Papino učenje i stav Svete Stolice o glavnim pitanjima o kojima se raspravlja u suvremenom svijetu, s posebnom pažnjom prema dostojanstvu ljudske osobe u svim fazama njezina života i prema potrebama najsiromašnijih, dajući onim kategorijama koje nemaju glasa, Papin glas i glas cijele Crkve. Istodobno, tvoja će briga biti i da izvještavaš Svetu Stolicu o potrebama i problemima, kao i o postignućima i nadanjima pojedinih Crkava i država kojima si poslan, kako bi Papi pružio elemente na uvid i prosudbu, koje su prijeko potrebne za učinkovito vršenje njegove apostolske službe.“ Kardinal je podsjetio na Jožićevu desetogodišnju službu u Studijskoj misiji u Hong Kong, u Kini (od 2009. do 2019.), tijekom koje je, usred mnogih napetih i mučnih situacija, strpljivo i s razumijevanjem, slušao, pratio i hrabrio ljude te tražio rješenja za dobro Crkve, slijedeći smjernice Svetog Oca.

Njegova misija nastavlja se, u novom kontekstu, u Bjelorusiji, „koja na svom nacionalnom putu prolazi kroz teške trenutke. Moći ćeš računati – osim na Božju pomoć – i na miroljubivi i radišni duh tog ljubljenog naroda, na privrženost katoličkih vjernika svojoj vjeri, pod vodstvom njihovih pastira, u njihovoj želji za uspostavom bratskih odnosa s pravoslavnim kršćanima, na dobronamjernost onih kojima je sudbina zemlje iskreno na srcu,

da dijalogom i pomirenjem promiču pravdu, istinu i opće dobro“, istaknuo je kardinal Parolin. Potaknuo ga je da se i dalje u svom djelovanju oslanja na milost Božju u sebi i svoje pouzdanje stavlja u Gospodina što se iščitava iz njegovoga biskupskog gesla: *In Te Domine speravi (U Tebe se Gospodine uzdam)*.

Na kraju propovijedi državni tajnik Svete Stolice istaknuo je da je prijeko potrebno da „nam na putu kojim idemo Isus bude čvrsto uporište te da uvijek imamo pred očima njegov nauk i primjer, da On bude svjetlo našim stopama, da blagoslovi, prati i podrži svaku dobru inicijativu, da nadahnjuje plemenite namjere i podari ustrajnost u vršenju dobra, da nikada ne izbljedi naša ljubav prema Gospodinu, koji nas je prvi ljubio i dao svoj život za nas. Ako se već naša ljubav mijenja, neka se mijenja samo tako da još više raste a nikada da slabi, da bude još jača i nikada se ne ugasi. Ovo je bitno za mirno i odgovorno preuzimanje zadaće biskupa i nuncija, znajući da je najvažnije predati se sasvim u ruke Gospodnje, dopustiti mu da On oblikuje naš život i odredi mu smisao i poslanje te nam udijeli milost potrebnu da ga se u potpunosti ostvari, kako to poručuje i sv. Pavao u današnjem drugom čitanju: *On ... nas je spasio i pozvao pozivom svetim – ne po našim djelima, nego po svojem naumu i milosti* (2 Tim 1,9a).“

Nakon homilije uslijedilo je obećanje izabranika, litanjska prošnja, polaganje ruku i molitva ređenja, mazanje glave i predaja Evanđelistara i znamenja te je s time završen obred biskupskog ređenja. Za to vrijeme zbor je pjevao skladbu nadahnutu geslom novozaređenog biskupa.

Na kraju biskupskoga ređenja nadbiskupu Joziću čestitku u ime hrvatskoga episkopata uputio je predsjednik HBK Želimir Puljić.

„Obred ređenja je završen i Vi ste polaganjem ruku i pomazanjem osposobljeni preuzeti dužnost koju Vam je papa Franjo namijenio, a providnost odvijeka odredila još od utrobe Vaše pokojne majke Ane. Ovom svetom činu raduje se Vaša rodbina, raduje se puk Božji, raduju se biskupi, svećenici, Bogu posvećene osobe. Neka bude blagoslovljeno Vaše služenje u Crkvi Njegovoj. Papa Franjo, koji Vas je imenovao svojim predstavnikom u Bjelorusiji, ne umara se ponavljati kako želi da biskupi budu ponizni sluge koji s ljubavlju grle ožalošćene i siromašne, da budu pastiri s osmijehom oca koji stvara klimu opuštenosti i sigurnosti, poput pape Lucianija koji je mjesec dana očinskim osmijehom osvojio svijet. Papa Franjo posebice želi da biskupi umrežuju akciju i kontemplaciju te budu obilježeni mirisom mistike“, naglasio je mons. Puljić te nastavio: „Papa Franjo je prepoznao u Vama poniznoga Božjeg slugu, koji uz miris mistike i vedri osmijeh oca, ima dobre pretpostavke izvršiti poslanje koje Vam povjerava. Vi ćete na diplomatskoj ravni predstavljati Svetog Oca i Svetu Stolicu te povezivati biskupe s institucijama Svete Stolice, a uz to njegovati ekumenizam i međureligijski dijalog s ljudima koji vjeruju na drugačiji način.“ Zahvalio je u ime nazočnih kardinalu Pietru Parolinu za dolazak po treći puta u Hrvatsku, za upućene riječi i za svjedočanstvo trajno dobrih veza između Svete Stolice, Pape i našega naroda.

Riječ zahvale na kraju misnoga slavlja uputio je novozaređeni nadbiskup Jozić, između ostaloga, kazavši: „Jedan od razloga zašto smo se danas okupili ovdje jest rođendan za nebo svete Eufemije, djevice i mučenice, zaštitnice grada Rovinja i moje naslovne biskupije Cise u Istri. Sveta ranokršćanska djevica rođena je u Kalcedonu u Maloj Aziji oko 290. g. Podnijela je mučeništvo za vrijeme Dioklecijanova progona te je zbog vjere osuđena na

lomaču i pogubljena na današnji dan 303. g. U isto vrijeme podnosi mučeništvo u Solinu i sv. Dujam, salonitanski biskup. Ovdje, dakle, smo na korijenima kršćanstva prve Crkve gdje povijest ne samo da nije šutjela nego nam je postala od davnina majkom i učiteljicom kako za vjeru živjeti, kako se za nju žrtvovati i kako za vjeru umirati ako kada to ikad bude potrebno“, kazao je mons. Jozić izrazivši pozdrav nazočnima.

Svoju zahvalu uputio je prije svega Trojedinom Bogu, potom Blaženoj Djevici Mariji, roditeljima, papi Franji kazavši: „Obećavam mu svoju sinovsku poslušnost i nesebično služenje na korist Crkvi Kristovoj kojoj će me Providnost u budućnosti slati. Zamolio bih uzoritog kardinala Pietra Parolina da prenese ove moje osjećaje zahvalnosti Svetome Ocu kao i izraze vjernosti i odanosti cjelokupnog hrvatskog naroda prema Svetoj Stolici.“ Zahvalivši nazočnim biskupa, predstavnicima društvenih vlasti i medija posebnu zahvalu uputio je liječnicima specijalistima na čelu s ravnateljem KBC Split dr. Julijem Meštrovićem, svim terapeutima, medicinskim sestrama i ostalom medicinskom osoblju na „Firulama“ i „Križinama“ te u rehabilitacijskom centru „Biokovka“ u Makarskoj koji su mu danima i mjesecima nesebično iskazivali pažnju i skrb, dajući sve od sebe da mu povrate zdravlje i nadu u život. Naime, mons. Jozić je 7. travnja prošle godine teško ozlijeđen u prometnoj nesreći u kojoj je život izgubio mladić Tiho Lončar. Mons. Jozić je tom prigodom posebno se obratio nazočnoj obitelji pok. mladića izrazivši žal što ga nije imao prilike bolje upoznati: „Za njega sada ali i za vas, dragi roditelji, prikazujem ovu svetu misu i uključujem vas u svoje svakodnevne molitve.“ Zahvalio je organizatorima slavlja, Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, suzarediteljima, župniku Gospe od Otoka u Solinu te na poseban način svojoj župi sv. Mihovila u Trilju iz koje potječe kao i cijelom cetinskom kraju na istinskoj podršci i molitvama pred Gospom Sinjskom za njegovo ozdravljenje i posvećenje.

Potom je riječ zahvale uputio na kineskom mandarinskom jeziku, na engleskom i ruskom jeziku svima koji su htjeli biti nazočni na ovom slavlju iz Kine, Hong Konga, Makaa, Rusije i Bjelorusije ali zbog trenutnih epidemioloških neprilika nisu mogli doputovati u Hrvatsku. „Rado pozdravljam Katoličku Crkvu, sve biskupe, svećenike i vjernike laike u Bjelorusiji koja u ovim trenucima proživljava svoje teške trenutke tražeći najbolji izlaz iz trenutne situacije. Unaprijed svima obećavam da ću sa svakim plodno surađivati i ujedno sve pozivam na molitvu za hitno rješenje svih vaših problema mirnim putem, kroz dijalog i solidarnost svih, izbjegavajući svaku vrstu nasilja. Molim Presvetu Djevicu Mariju, Majku Kristovu, da vam uvijek bude nadahnuće i pomoć posebno u najtežim trenucima vašega života.“

U koncelebraciji misnoga slavlja bili su zagrebački nadbiskup metropolit kardinal Josip Bozanić, apostolski nuncij u RH nadbiskup Giorgio Lingua, predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić, riječki nadbiskup metropolit Ivan Devčić, mons., đakovačko-osječki nadbiskup metropolit Đuro Hranić, vrhbosanski nadbiskup koadjutor Tomo Vukšić, biskupi požeški Antun Škvorčević, sisački Vlado Košić, bjelovarsko-križevački Vjekoslav Huzjak, dubrovački Mate Uzinić, krčki Ivica Petanjak, vojni Jure Bogdan, gospićko-senjski Zdenko Križić, šibenski Tomislav Rogić, mostarsko-duvanjski Petar Palić, varaždinski Bože Radoš, banjolučki Franjo Komarica, pomoćni biskupi zagrebački Ivan Šaško i Mijo Gorski, đakovačko-osječki Ivan Ćurić, umirovljeni biskupi kotorski Ilija Janjić, šibenski Ante Ivas, imenovani vladika križevački Milan Stipić, mons. Vincenzo Turturro, Segreteria di Stato, mons. Mislav Hodžić, Segreteria di Stato, don Alfred D'Souza, tajnik Nuncijature, generalni vikar mons. Miroslav Vidović, pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić, provincijali fra Marko Mrše, OFM, Split, fra Ivo Martinović, TOR, fra Jure Šarčević, OFM Cap., fra Andrija

Bilokapić, OFM, Zadar, fra Josip Blažević, OFMConv., i don Tihomir Šutalo, SDB. Na misnom je slavlju sudjelovalo oko 70 svećenika.

Ređenju su nazočili uzvanici iz društveno-političkog života: izaslanik Predsjednika RH Bartol Šimunić, izaslanik predsjednika Vlade i splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, izaslanik predsjednika Sabora i solinski gradonačelnik Dalibor Ninčević, splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara, načelnik općine Otok Dušan Đula, triljski gradonačelnik Ivan Šipić sa suradnicima Ivanom Živaljić i Ivanom Bugarinom, te brojni svećenici, redovnici i redovnice, prijatelji i rodbina mons. Jožica.

Na kraju mise otpjevana je hrvatska himna *Lijepa naša* i pjesma *Zdravo, Djevo*. Liturgijsko pjevanje predvodio je dio pjevača Mješovitog zbora Župe Gospe Fatimske iz Splita i dio pjevača Mješovitoga prvostolnog zbora sv. Dujma pod ravnanjem mo don Šime Marovića. Izveli su Hrvatsku misu koju je don Šime skladao 1977. Za orguljama su bili don Ivan Urlić i s. Mirta Škopljanac Mačina.

Zbog epidemioloških neprilika, biskupsko ređenje održano je u skladu s odredbama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Prijenos ređenja mogao se pratiti uživo na Drugom programu Hrvatske televizije (HTV2) i Trećem programu Hrvatskog radija (HR3), na Hrvatskom katoličkom radiju te na Youtube kanalu Splitsko-makarske nadbiskupije.

<https://ika.hkm.hr/novosti/kardinal-parolin-zaredio-za-biskupa-mons-antu-jozica/>

Papina poruka za 6. Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu

Tu pedesetu godinu proglasite svetom! Zemljom proglasite oslobođanje svim njezinim stanovnicima. To neka vam bude jubilej.
(Lev 25,10)

Draga braćo i sestre,

svake godine, a napose od objavljivanja enciklike *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), kršćanska obitelj prvoga rujna slavi Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu kojim započinje Vrijeme stvorenoga koje završava 4. listopada, na spomendan sv. Franje Asiškog. U tome razdoblju kršćani diljem svijeta obnavljaju vjeru u Boga stvoritelja i ujedinjuju se na poseban način u molitvi i djelovanju radi očuvanja zajedničkog doma.

Veseli me što je tema koju je izabrala ekumenska obitelj za proslavu Vremena stvorenoga 2020. "Jubilej za Zemlju", upravo u godini u kojoj se obilježava pedeseta obljetnica Dana Zemlje.

U Svetome pismu jubilej je sveto vrijeme prisjećanja, povratka, počinka, obnove i radosti.

1. Vrijeme prisjećanja

Pozvani smo prije svega spomenuti se da je krajnji cilj stvorenoga svijeta u Božjoj "vječnoj suboti". Putovanje je to koje ima svoje mjesto u vremenu, obuhvaćajući sedmodnevni tjedni ritam, ciklus od sedam godina i veliku Jubilarnu godinu koja dolazi na kraju sedam subotnjih godina.

Jubilej je ujedno vrijeme milosti za spomenuti se izvornog poziva stvorenog svijeta da postoji i razvija se kao zajednica ljubavi. Postojimo samo kroz odnose: s Bogom Stvoriteljem, s braćom i sestrama kao članovima zajedničke obitelji i sa svim Božjim stvorenjima koje nastanjuju naš zajednički dom. »Sve je povezano, i svi mi ljudi ujedinjeni smo kao braća i sestre na divnom hodočašću, povezani ljubavlju koju Bog ima prema svakom svojem stvorenju i koja nas povezuje također međusobno, nježnom ljubavlju, s bratom Suncem, bratom Mjesecom, sestrom Rijekom i majkom Zemljom« (LS, 92).

Jubilej je, dakle, vrijeme prisjećanja u kojem čuvamo uspomenu našeg među-relacijskog postojanja. Moralno stalno imati na umu »da je sve međusobno povezano i da je istinska briga za same naše živote i naše odnose s prirodom neodvojiva od bratstva, pravednosti i vjernosti prema drugima« (LS, 70).

2. Vrijeme povratka

Jubilej je vrijeme povratka i kajanja. Prekinuli smo veze koje su nas ujedinjavale sa Stvoriteljem, s drugim ljudima i ostalim stvorenim svijetom. Moramo izliječiti te narušene odnose koji su neophodni za nas same i život u cjelini.

Jubilej je vrijeme povratka Bogu, našem ljubljenu stvoritelju. Nije moguće živjeti u skladu sa stvorenim svijetom ako nismo u miru sa Stvoriteljem, izvorom i ishodištem svih stvari. Kao što je primijetio papa Benedikt, »surova konzumacija stvorenoga počinje tamo gdje nema Boga, tamo gdje je materija postala puki materijal za nas, gdje smo mi sami krajnja mjera, gdje je sve jednostavno naše vlasništvo« (Susret s klerom biskupije Bolzano-Bressanone, 6. kolovoza 2008.).

Jubilej nas poziva da ponovno mislimo na druge, posebno siromašne i najranjivije. Pozvani smo iznova prigrliti Božji izvorni plan ljubavi o stvaranju kao zajedničku baštinu, gozbu koju dijelimo sa svom našom braćom i sestrama u duhu zajedničkoga življenja; ne u nepriličnom nadmetanju, nego u radosnom zajedništvu u kojem jedni druge podupiremo i štitimo. Jubilej je vrijeme za oslobađanje potlačenih i svih okovanih u verige različitih oblika modernog ropstva, uključujući trgovinu ljudima i dječji rad.

Moramo, nadalje, početi ponovno oslušivati samu zemlju, u Svetom pismu definiranu kao *adamah*, tlo od kojeg je uzet čovjek, *Adam*. Danas nas uzbuni nalik glas stvorenoga svijeta opominje da se vratimo na svoje ispravno mjesto u prirodno stvorenom redu, da se spomenemo da smo dio te međusobno povezane mreže života, a ne njezini gospodari. Raspad biološke raznolikosti, vrtoglavi porast klimatskih katastrofa, prevladavajući utjecaj trenutne pandemije na siromašne i ranjive: sve je to poziv na uzbunu pred neobuzdanom pohlepom i potrošnjom.

Osobito tijekom ovog Vremena stvorenoga, oslušujmo otkucaje stvorenoga svijeta. Naime, taj svijet je stvoren kako bi očitovao i obznanjivao Božju slavu, kako bi nam pomogao u njegovoj ljepoti otkriti Gospodara svega stvorenoga i vratiti mu se (usp. sv. Bonaventura, *In II Sent.*, I, 2, 2, q. 1, zaključak; *Brevil.*, II, 5.11). Zemlja od koje smo sazdani mjesto je, dakle, molitve i meditacije: »probudimo estetski i kontemplativni osjećaj koji nam je Bog dao« (*Querida Amazonia*, 56). Sposobnost divljenja i kontempliranja nešto je što posebno možemo naučiti od naše domorodačke braće i sestara, koji žive u skladu sa zemljom i njezinim raznolikim oblicima života.

3. Vrijeme počinka

Bog je, u svojoj mudrosti, odredio subotu kako bi se zemlja i njezini stanovnici mogli odmoriti i obnoviti. Današnji način života, međutim, tjera planet onkraj njegovih granica. Naša stalna potražnja za rastom i beskrajni ciklus proizvodnje i potrošnje iscrpljuju prirodni svijet. Šume nestaju, tlo erodira, polja propadaju, pustinje se šire, mora postaju sve kiseliya, a oluje jačaju. Stvojenje jeca!

Božji je narod tijekom Jubileja bio pozvan otpočiniti od svojih uobičajenih poslova kako bi omogućio zemlji da se oporavi i svijetu da se obnovi upravo zahvaljujući padu uobičajene potrošnje. Danas moramo pronaći pravedne i održive načine života koji mogu pružiti Zemlji počinak koji joj je potreban, načine koji pružaju dovoljno sredstava za život, a ne uništavaju ekosustave koji nas održavaju.

Na neki nas je način trenutna pandemija dovela do toga da smo ponovno otkrili jednostavniji i održiviji način života. Kriza nam je, u stanovitom smislu, dala priliku razviti nove načine života. Moglo se vidjeti kako se zemlja uspijeva oporaviti ako joj dopustimo da se odmori: zrak je postao čišći, vode bistrije, a životinjske su se vrste vratile na mnoga mjesta

s kojih su prethodno nestala. Pandemija nas je dovela do raskrižja. Moramo iskoristiti ovaj presudni čas da okončamo svoje suvišne i destruktivne ciljeve i aktivnosti te njegujemo vrijednosti, veze i aktivnosti koje daju život. Moramo preispitati svoje navike u korištenju energije, potrošnje, prijevoza i prehrane. Moramo ukloniti nebitne i štetne aspekte iz svojih gospodarstava i stvoriti plodonosne načine trgovanja, proizvodnje i prijevoza robe.

4. Vrijeme obnove

Jubilej je vrijeme vraćanja izvornog sklada stvaranja i liječenja ugroženih ljudskih odnosa.

Jubilej nas poziva ponovno uspostaviti pravedne društvene odnose, vraćajući svakom pojedincu njegovu slobodu i dobra te opraštajući dugove. Ne bismo zato smjeli zaboraviti povijest iskorištavanja Juga planeta kojim je stvoren ogroman ekološki dug, u prvom redu zbog otimačine dobara i prekomjernog korištenja zajedničkog prirodnog prostora za zbrinjavanje otpada. Vrijeme je za reparacijsku pravednost. U vezi s tim ponavljam svoj poziv za brisanje duga najranjivijim zemljama u svjetlu ozbiljnih učinaka zdravstvene, socijalne i ekonomske krize s kojima se suočavaju kao posljedica pandemije Covid-19. Potrebno je jednako tako osigurati da poticaji za oporavak, koji se primjenjuju i provode na globalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, budu zaista učinkoviti, s politikama, zakonodavstvima i ulaganjima usmjerenim na opće dobro i postizanje globalnih socijalnih i ekoloških ciljeva.

Moramo također obnoviti zemlju. Budući da se nalazimo u klimatskoj opasnosti, obnova klimatske ravnoteže je od najveće važnosti. Ponestaje nam vremena, na što nas podsjećaju naša djeca i mladi. Moramo učiniti sve što je u našoj moći da ograničimo porast prosječne globalne temperature ispod praga od 1,5° C, kako je utvrđeno Pariškim klimatskim sporazumom, jer će se prekoračenje te granice pokazati katastrofalnim, posebno za najsiromašnije zajednice u svijetu. U ovom kritičnom času nužno je promicati generacijsku i međugeneracijsku solidarnost. Pripremajući se za važni samit o klimi u Glasgowu u Ujedinjenom Kraljevstvu (COP 26), pozivam sve zemlje da usvoje ambicioznije nacionalne ciljeve za smanjenje emisijâ.

Od ključne je važnosti i obnova bioraznolikosti u kontekstu nestanka vrsta i degradacije ekosustava. Moramo podržati poziv Ujedinjenih naroda da se 30% zemljine površine proglasi zaštićenim staništem do 2030. godine, kako bi se zaustavila alarmantna stopa gubitka biološke raznolikosti. Pozivam međunarodnu zajednicu na zajedničku suradnju kako bi se zajamčilo da Samit o biološkoj raznolikosti (COP 15) u Kunmingu u Kini bude prekretnica prema ponovnoj uspostavi Zemlje kao doma u kojem život vrvi obiljem, prema Stvoriteljevoj želji.

Dužni smo u obnovi držati se načela pravednosti, osiguravajući da oni koji su generacijama naseljavali zemlju, mogu ponovno u povratiti punu kontrolu nad njezinom upotrebom. Domorodačke zajednice treba zaštititi od poduzeća, posebno multinacionalnih, koje, štetnim vađenjem fosilnih goriva, minerala, drva i agroindustrijskih proizvoda, »u manje razvijenim zemljama čine ono što ne smiju u svojim matičnim zemljama iz kojih potječe njihov kapital« (usp. LS, 51). To zlokobno poslovno ponašanje predstavlja »novi oblik kolonijalizma« (sv. Ivan Pavao II., Obraćanje Papinskoj akademiji društvenih znanosti, 27. travnja 2001., cit. u *Querida Amazonia*, 14.), koji sramotno iskorištava siromašne zajednice i zemlje koje očajnički teže gospodarskom razvoju. Moramo ojačati nacionalno i međunarodno

zakonodavstvo kako bi se regulirale aktivnosti rudarskih poduzeća i oštećenima osigurao pristup pravdi.

5. Vrijeme radosti

U biblijskoj tradiciji jubilej predstavlja radostan događaj, čiji početak je označavao zvuk trublje koji se razlijevao čitavom zemljom. Znamo da je vapaj Zemlje i siromaha posljednjih godina postao još glasniji. Istodobno, svjedoci smo i kako Duh Sveti nadahnjuje pojedince i zajednice širom svijeta da se okupljaju kako bi obnovili zajednički dom i obranili najranjivije. Svjedočimo postupnoj pojavi velike mobilizacije ljudi koji odozdo i s periferije velikodušno rade na zaštiti zemlje i siromašnih. Raduje vidjeti veliki broj mladih ljudi i zajednica, posebno domorodačkih, koji prednjače u odgovoru na ekološku krizu. Oni pozivaju na Jubilej Zemlje i na novi početak, svjesni da se »stvari mogu mijenjati« (LS, 13).

Raduje nas i kada vidimo kako posebna godišnjica enciklike *Laudato si'* nadahnjuje mnoge inicijative na lokalnoj i globalnoj razini za brigu o našem zajedničkom domu i siromašnima. U ovoj bi godini trebalo stvarati dugoročne operativne planove koji će dovesti do odjelotvorenja cjelovite ekologije u našim obiteljima, župama i biskupijama, redovničkim zajednicama, školama i sveučilištima, zdravstvu, poduzećima, poljoprivrednim gospodarstvima kao i u mnogim drugim područjima.

Raduje nas također što vjerničke zajednice udružuju snage kako bi stvorile pravedniji, mirniji i održiviji svijet. Posebno nas veseli što Vrijeme stvorenoga postaje istinska ekumenska inicijativa. Nastavimo i dalje rasti u svijesti da svi živimo u zajedničkom domu kao članovi jedne obitelji!

Radujmo se jer Stvoritelj u svojoj ljubavi podupire naše skromne napore za Zemlju. To je također Božja kuća, gdje je njegova Riječ *tijelom postade i nastani se među nama* (Iv 1,14), mjesto koje se neprestano obnavlja izlivanjem Duha Svetoga.

Pošalji Duha svojega, Gospodine, i obnovi lice zemlje (usp. Ps 104,30).

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 1. rujna 2020.

Izdaje:
Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358
E-mail:
ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr
web:
skolske-sestre-franjevke.hr
Odgovara:
s. Andrea Nazlić
Uredništvo:
s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz
Naslovnica:
s. Karolina Bašić
Oblikovanje:
Silvio Družeić
Tisak:
Jafra-print d.o.o.

